

Ez a különnyomat szabadon és ingyenesen terjeszthető.



**A könyv megvásárolható az
Ad Librum internetes könyvesboltjában**

A bekeretezett szövegekre kattintva további információkhoz juthat.

A könyvvel kapcsolatban további információ érhető el a kötet weboldalán:

<http://adlibrum.hu/Bagi-Mariann/>

© 2008 Bagi Mariann

© 2008 Ad Librum Kft.

Minden jog fenntartva!

Az Ad Librum Kiadó és a PodPress az Ad Librum Kft. márkanevei.

A könyv adatai:

Szerző:	Bagi Mariann
Cím:	Írországi álmok.
Kiadás:	Ad Librum Kiadó
Kiadási év:	2008
ISBN:	978-963-9888-36-4
Terjedelem:	511 oldal
Méret:	A5
Ár:	3990 Ft
Közvetlen vásárlás:	shop.adlibrum.hu

BAGI MARIANN

Írországi álmok

AD LIBRUM

Budapest

2008

© 2008 Bagi Mariann

ISBN 978-963-9888-36-4

Minden jog fenntartva.

Jelen könyvet, illetve annak részeit a szerző előzetes írásos engedélye nélkül tilos reprodukálni, adatrögzítő rendszerben tárolni, bármilyen formában vagy eszközzel – elektronikus vagy más módon – közölni.

Felelős kiadó:
az Ad Librum Kft. ügyvezetője

© 2008 Ad Librum Kft.
1107 Budapest, Mázsza tér 2-6.
info@adlibrum.hu
www.adlibrum.hu

Borítóterv: Glied Viktor

Tördelés: Topik Bt.

A könyvvel kapcsolatban további információ érhető el
az alábbi címen:
<http://adlibrum.hu/Bagi-Mariann/>

„Az életben a legcsodálatosabb dolog:
maga az élet.”

Az ír szigeten a világháború után nyomott hangulat vett erőt. A feszültség mindenhol érzékelhető volt. Az írek 1916-ban már próbálkoztak egy angolok elleni felkeléssel, de ez a szervezetlenség miatt kudarcba fulladt. Ez volt a Húsvéti Felkelés. A kis szél nagy port kavart: az angolok kegyetlenül számoltak le azokkal, akiknek részük volt a megmozdulásban – és azokkal is, akiknek nem. Az ír nép ekkor felbolydult, de tehetetlen volt az elnyomó nagyhatalommal szemben. 1918-ban megalakult az I.R.A., a nemzeti hadsereg. A decemberi választásokat az ír nacionalista Sinn Féin párt nyerte meg, ezután januárban összehívták az Ír Nemzetgyűlést, vagyis a Dáil Eireannt. A britek 1919 márciusában illegálisnak nyilvánították az ír parlamentet – amelyet a Sinn Féin önkényesen hozott létre – és vezetői: Michael Collins, Henry Boland, Eamonn de Valera ellen körözést indítottak. Válaszul 1919 augusztusában az I.R.A. formálisan is megalakult.

Ebben az évben kezdetét vette az angol-ír háború, az unionisták és a nacionalisták harcai, amelyeknek sosem lehetett vége: az íreknek esélyük sem volt legyőzni az angolokat, de sosem adták fel...

Otthon

1

1919 július

Írország

ALMOS HULLÁMOK NYALOGATTÁK a meredek sziklákat. Minden csöndes volt, mintha a tenger feletti tejszínű köd egyetlen, óriási kísértet lenne, rátelepedve a habokra, és megakadályozná, hogy azok úgy táncoljanak, mint az éjjel.

A víztükör végtelene mögül még csak most sejlettek fel a nap első sugarai, hogy újra a birtokukba vegyék a szigetet. A fény átkúszott a zöld lankák között, kiűzve onnan az éj utolsó árnyát is, hogy kezdetét vehesse egy újabb nap.

A napkorong legyőzte a köd hideg hatalmát, bíborban fürödve büszkélkedett az ég alján, és onnan nézett végig a zöld szigeten. A völgyben megbúvó falucska templomának tornyában harangszó zendült fel, a hajnali mise kezdetét jelezve. A bent lévők nem láthatták, hogyan kel fel a nap, és indul mindennapos útjára messziről, a végtelen tenger mögül kiemelkedve. A friss, hajnali levegőt érezhetően átmelenggették a napsugarak, a legelő zöld füve beleremegett a gyenge szellő simogatásába.

Egy alak vágott át a réten, lépteivel ösvényt taposva a harmatos fűben. Egy vékony, fiatal, húsz év körüli fiú volt. Ingujjra vetkőzött, sildes sapkáját a kezében vitte, világos haját összekuszálta a szél. Világoskék szemét hunyorítva nézett a távolba.

A legelő mellett egy keskeny patak folydogált. A fiú mintegy leicsinylően ugrotta át, majd könnyed léptekkel a templom felé vette az útját. Mikorra odaért a fehérre mázolt épülethez, a hívek már sorra illedelmesen elköszöntek az ajtóban álló atyától, a mise befejeződött. A pap nem vette észre a fiút, sóhajtva eltűnt a templomajtó mögött. A fiatalember megvárta, míg mindenki hazaindul, majd belépett a szent helyre.

Odabenn sötétség fogadta, mert a színes üveglablakok csak szűrt fényt engedtek át. Mindig ezeket az üveglablakokat csodálta prédikáció közben. Az apostolokat ábrázolták, és Pál apostol hosszú, fehér szakállából kivillanó piros Biblia mindig lenyűgözte.

Kellett egy kis idő, míg a szeme teljesen hozzászokott a félhomályhoz, és tisztán látta a katolikus templom padsorait. Szerény, gyenge fapadok voltak, az ülés sem esett bennük olyan jól, de azért a faluköi lelkiismeretesen megtöltötték a templomot minden vasárnap. Az oltáron három gyertya állt, mögötte egy fából készült, aranszegélyű feszület.

A fiú letérdelt, és keresztet vetett, majd körülnézett. Csak egy idős asszonyt látott odabenn, aki serényen végezte önkéntes munkáját, megörnyedt háttal sepregetett a hívek után.

– Jó napot, Mrs. Johnson! Az atya? – kérdezte a fiú udvarias kedvességgel.

– Valahol hátul – intett az asszony, majd minden figyelmét a takarításnak szentelte. A fiú otthagytá, és elindult a sekrestyébe.

Aztán inkább úgy döntött, hogy nem keresi meg a papot, hanem beül a gyóntatófülkébe. Ott úgy érezhette magát, mintha eltűnt volna. Jobb szeretett egyedül lenni a templomban Istennel, mint a misén a többi emberrel.

– Mi bűnt követél el, amiért az Istent megbocsátásra kéred, testvérem? – hallotta egyszer csak a pap hangját a másik oldalról. Egészen meglepődött, mert azt hitte, egyedül van odabent, nem vette észre, mikor ült be a másik. Alig bírt kinyögni valamit.

– Nehéz a lelkem, atyám – mondta végül, de a hangjában volt némi gúny, kifigurázása a pap fennköltségének.

– Ki miatt, Ian? Csak nem a kis Sarah Beston kavart fel? – váltott hangnemet hirtelen a pap.

– Utállak, Brian Dalton, és utálok, hogy a bátyámnak kell gyónnom! – fakadt ki Ian, mire Brian elhúzta a fülszálát, és rámosolygott.

Fiatal volt még, és öltözkén kívül semmi sem mutatott arra, hogy pap lenne. Zömökebb volt és alacsonyabb, mint nyurga öccse, ám világos haja ugyanolyan bozontosan keretezte arcát, kék szeme pedig most is vidáman csillogott.

– Mondd, öcskös, hallgatlak!

– Igazán nem történt semmi Sarahval, kár ezzel piszkálnod. Az ember azt hinné, a papok mind jóindulatúak és kedvesek! – mondta Ian durcásan nekidőlve a falnak. A karját összefonta, és sértődötten nézett a bátyjára.

– Ugyan már, Ian! Inkább mondd, hogy miért nem voltál a misén? – vonta kérdőre az öccsét Brian. Szerette Iant piszkálni, tudta, hogy nem fog rá igazán megharagudni, csak játssza a megbántottat.

– Nem járok misére – jelentette ki Ian a bátyjának.

– Igen? És mióta? – kérdezte Brian csodálkozva, de soha nem vette komolyan a fiút.

– Ma reggeltől – jött a válasz.

– Érdekes elhatározás – jegyezte meg Brian –, és mivel töltötted az idődet?

– Kinn voltam anya sírjánál. Jobb ott tölteni a hajnalokat – válaszolt Ian lesütve a szemét.

Brian elkomorodott.

– Túl sok időt vagy mellette. Talán többet kellene foglalkoznod az élőkkel. Túl kell tenned magad rajta.

Ian dühös lett.

– Na ne mondd! Komolyan? Pontosan te prédikálsz nekem? Inkább azt mondd meg, te hányszor voltál kinn nála a halála óta? Bezárkózol ide, mint valami remete, és csak akkor beszélsz az emberekkel, ha misét tartasz!

– Te is tudod, hogy ez nem igaz – szólt közbe Brian, de Ian csak folytatta.

– Sosem beszélsz anyáról, mintha nem is létezett volna! Foglalkozzak többet az élőkkel? Inkább foglalkozz te többet anyával, Brian, és nézz szembe a dolgokkal! – visszhangzottak a templom csöndességében Ian szavai.

Iannek nem volt több mondanivalója, felállt, és kiment. Azt sem tudta már, valójában miért jött. Csak akkor vette észre, hogy mennyire hangosan beszélt, amikor ránézett a seprút döbbenetén szorongató asszonyra. Ráköszönt, majd kiviharzott a templomból.

– Isten áldja! – felelte az asszony, majd fejcsóválva letette a sarokba a seprűt.

Iannek hazafelé kellett volna mennie, de valahogy ahhoz sem volt túl sok kedve. Egy farmon éltek nem messze a falutól az édesapjával és a húgával, Kathleennel. Az édesanyja halála óta egy év telt el, de neki még mindig nagyon hiányzott. Reggelente abból az álomból ébredt, hogy az édesanyja él, és arra eszmélt, hogy ugyanúgy halott, mint tegnap és tegnapelőtt.

Ma reggel is, amint felébredt, az első gondolata az volt, hogy vasárnap reggel van, és mindhárman mennek a misére. Szörnyű volt rájönni, hogy nélküle kell elmennie. Mióta Brian volt a pap a faluban, csak Kathleennel és az édesanyjával jártak templomba, és Iannek ez már törvényszerűen hatott.

Az édesapja protestáns volt. Már több mint huszonöt éve jött át Angliából a szigetre, és bár a gyerekek az édesanyjuk egyházához tartoztak, ő azért megtartotta a protestáns hitet. A faluban többnyire katolikusok éltek, akik nem rokonszenveztek a protestánsokkal, de Mr. Daltont már mindenki befogadta.

Ő is összeroppant a felesége halálakor, ám mint mindig, nagyon erősnek akart látszani, és úgy tett, mintha egyáltalán nem viselte volna meg a tragédia. Csakúgy, mint Brian, de azért ő mégiscsak más eset.

Ian ezen gondolkodott, míg céltalanul csatangolt. Szerette a faluját, az őt körülvevő természetet, az egész szigetet. De leginkább az erdőt szerette, ahol sokszor játszottak gyerekkorukban. Volt ott egy rozoga vadleshez vezető ösvény, amely felé már rég nem járt. Úgy döntött, elsétál azon az ösvényen, és megnézi, változott-e valamit. Lehajtott fejével ballagott a gyökerekkel átszőtt ösvényen, és majdnem beleütközött Bartba, legjobb barátjába, régi iskolatársába.

– Hahó, Ian! – kiáltott rá Bart, és kerek arcán széles mosoly jelent meg.

– Mi van veled?

– Bart, megint gombát szedsz? – kérdezett vissza Ian, majd belenézett a fiú kosarába. – Egész szép – dicsérte meg.

– Még jó. Két napig egyfolytában esett az eső. Most aztán nőnek, mint a...

– Gombák! – vágta rá Ian, majd elmosolyodtak. – Nem mondod, hogy ezentúl gombászással fogod keresni a kenyered!?

– Ugyan, Ian! Ne hülyéskedj! Egy olyan okos ember, mint én?! – nevette el magát Bart, és Ian is elmosolyodott, mert mindketten tudták, hogy Bart milyen nehezen végezte el az iskolát.

– Hogy-hogy nem mentél haza a mise után? – kérdezte Ian a barátját.

– Hát tudod, úgy volt, hogy majd hazamegyek a többiekkel, de aztán a prédikáció alatt látomásom volt. Úgyhogy most isteni végzésre kijöttem az erdőbe, hogy leszedjem a gombát azon a helyen, ahol azt Isten kijelölte nekem – magyarázta Bart nagy komolyan.

– Értem – bólintott Ian is komolyan –, ezt bizonyára a bátyám prédikációjának köszönheted.

– Igen. Minden bizonnyal megindított bennem valamit – húzódott mosolyra Bart szája. Erre a kijelentésre Ian felnevetett.

– Képzelem! – mondta, és Bart mosolygó szemébe nevetett. Amíg kicsik voltak, Brian volt közülük a legnagyobb, akire mindketten felnéztek, de közben kettőjük között kialakult egyfajta cinkosság, ami még most is megmaradt bennük: szerették Briant piszkálni – leginkább a háta mögött.

Időközben kiértek a fák közül a tisztásra. Bart kilépett a napfényre, átvágott a magas fűben a les lábához, és meglökte. Az megingott, mert a talpfa az idők során eléggé kilazult. Bart jelentőségteljesen ránézett Ianre, aki megvonta a vállát.

– Ez van – mondta, majd követte a barátját. Amikor odaért, rámosolygott. – Kegyes hozzád az Isten! – fűzte hozzá Ian az előbbi beszélgetésükhöz.

– Szerintem is. Talán azért van, mert én járok misére. Észrevettem ám, hogy nem voltál ott! Egészen lesüllyedtél erkölcsileg – mondta Bart gúnyosan. – Szégyen. Brian nem dicsérne meg... Te egyébként mit csinálsz? – kérdezte Bart Iant, befejezve a szitkokat.

Ian épp megpróbálkozott vele, hogy felmásszon a rozoga létrán, így a figyelmét lekötötte, hogy össze ne rogyjon alatta a tákolmány. Lenézett Bartra, aki úgy tekintett vissza rá, mint egy őrültre.

– Rég voltam már idefent. Csak meg akartam nézni, hogy megvan-e még az a régi darázsfészek a tetőn – magyarázta Ian.

– Levertük vagy két évvel ezelőtt. Nem emlékszel? – kérdezte Bart. Ian elgondolkodva ránézett.

– Tényleg – bólintott, aztán megkérdezte: – Akkor másztunk fel ide utoljára?

– Együtt igen – válaszolt Bart, de Ian kérdő tekintetére nem felelt, hanem felcsillant a szeme, és nekiindult, hogy felmásszon Ian mellé.

Az egész építmény ide-oda mozgott, amíg mászott, Ian pedig nevetve kiabált rá.

– Megőrültél? Össze fog dőlni az egész! Bart! Nem vagy épeszű!

De Bart addigra már felért, és mint aki figyelembe sem veszi barátja kiabálását, kis rájátszással gyönyörködött el a kilátásban.

– Hát nem csodálatos? Sosem tudok betelni vele.

Ian óvatosan odaállt mellé.

– Kicsit furcsa, hogy ugyanott vagyunk, ahol kiskorunkban annyit játszottunk – mondta.

– Miért lenne furcsa? Én például több mint tizenöt éve ugyanabban az ágyban alszom. Azt is azért, mert a régít kinőttem – válaszolt Bart.

– Ez más, te ökör! – Ian képtelen lett volna megmagyarázni, milyen érzés csapta meg hirtelen, de azért tudta, hogy barátja megérti, mit akart ezzel mondani, csak szándékosan piszkálja.

Aztán egy ideig csöndben nézték a tájat. Szinte egyszerre sóhajtottak fel, majd elmosolyodtak. Mindkettőjüknek ugyanaz nyomta a lelkét: a jövő homálya. Csak egy volt bizonyos, hogy ezután minden megváltozik, és nem voltak benne biztosak, hogy ezt szeretnék.

– Olvastad az újságot? – kérdezte Ian.

– Igen – bólintott Bart komoran. – Minden ostobaságot összehordanak, miközben semmit sem tudnak. Fele sem igaz, amit leírnak. Még hogy „birodalmon belüli incidens”! Felháborító!

– Én szeretném, ha igaz lenne – mondta halkán Ian. – Ha tényleg hamarosan helyreállna a rend. Ha béke lenne. Elég volt a háborúból.

– Ki ne szeretné? De nem lehetünk ilyen gyermetegek – mondta Bart kissé ingerülten, majd megindult lefelé.

Ian megmozdult, hogy követi, de akkor az egész les megingott, majd roppant egy nagyot, és még mielőtt bármelyikük megrémülhetett volna, a tákolmány összerogyott, és darabokra hullott.

Egy ideig csönd volt, kavargó por töltötte meg a levegőt. Ian köhintett egyet, és körülnézett. Csak mostanra fogta fel, hogy lezuhantak. Megbizonyosodott róla, hogy semmi baja, majd Bartra nézett. A romokon ülve elég nevetséges látványt keltett, de nem mozdult, ezért Ian már kezdett megjedni.

– Bart, jól vagy? – kérdezte a neki háttal ülő fiút. Bart nem felelt, de a teste egyre jobban rázkódni kezdett. Ian csak figyelte, hogy mit

művel, majd megnyugodott. Bart hátradőlt, és hangosan nevetni kezdett. A szeméből folytak a könnyek. Nevetése átragadt Ianre is. Senki sem tudott úgy nevetni, mint Bart O'Neill. Ian végül mindig rajta nevette, nem azon, amin a barátja. Sokáig ültek még ott, nem volt kedvük felkelni onnan, és látni a műüket. Ian felemelt egy mellette heverő fadarabot, megnézte, majd megmutatta Bartnak.

– Kicsit megrágta a szű – mondta, majd az arca elé emelte. Bart újra elnevette magát, mert a deszkán keresztül láthatta barátja szemét.

Ezután Bart is körülnézett, hátha ő is talál valamit.

– Hát, ez sem élte túl a támadást – mutatott fel Iannek egy össze nyomott darázfészek-maradványt.

Ian elmosolyodott.

– Pedig már jó rég itt lehetett.

Erre a kijelentésre Bart megjegyezte:

– A les is.

– Mi meg letaroltuk – jegyezte meg Ian. Bart bólogatva körülnézett.

– Nem kéne még menni? – kérdezte.

– Mehetünk – vonta meg a vállát Ian, majd felegyenesedett. Csak most vette észre, mennyire fájnak a tagjai. Bart is leporolta magát, fejébe nyomta a sapkáját, majd átvergődtek a fűrengetegen, és a fák közül néztek vissza a romhalmazra.

– Gyönyörű – ismerte el Bart.

– Kétségkívül – bólogatott Ian, majd megfordultak, és hazaindultak.

Aztán Bart hirtelen megtorpant.

– Hé, a gombáim! – kiáltott, majd visszarohant értük a tisztásra. Ian csak nevette rajta. Bart sosem változik.

Hazafelé jó ideig csak csöndben sétáltak egymás mellett, majd Bart megszólalt:

– Nem akarsz este szórakozni egy kicsit? Betérhetnénk O'Donellhez.

– Semmi akadálya – tárta szét a karját Ian. – Hívod a többieket is?

– Persze – mondta Bart, majd egy kis habozás után felvetette:

– A húgodat nem akarod hozni?

Ian rásandított.

– Legalább énekelne nekünk. Úgyis rég érezte már jól magát – magyarázta Bart. Ian szóltanul bólintott, de az arcára rá volt írva: nekem magyarázhatod.

Ezzel Bart azonban már el is intézte a dolgot, tudta, hogy Ian úgyis az ő pártján áll.

Aztán elváltak az útjaik.

– Akkor este – intett búcsút Bart, Ian pedig tovább ballagott.

Gyalog elég sokára érte el a csendes és nyugodt helyre bújtatott farmjukat. A földjüket határoló fehér léckerítés a ház mögötti területek mellett futva már-már eltűnt a szem elől.

Ian nagyon szerette a földjüket. Zöldségeket termesztettek, és állatokat neveltek rajta. A padlásteres, sötét kőház körül állt néhány gyümölcsfa, de az idén nem hoztak jó termést.

Az alsóépületek elég messze estek a lakóháztól, egy keskeny kikaposított út vezetett el addig. A sáros udvaron látszott az elszórt szalma, amelyet az édesapjával hordtak előző nap. Az állatok szaga már a kapuban megcsapta, de Ian már megszokta. Láttá, hogy a csűr előtt befogatlanul áll a szekerek, tehát az édesapja a házban volt, és nem dolgozott – vasárnap lévén.

A farmon egyébként mindenütt rend és tisztaság uralkodott, mint ahogyan az egy angol gazdától várható is volt. Ian édesapja igyekezett megőrizni az angol hagyományokat, és gyakran mondogatta, hogy nem szeretne „elíresedni”. Ian sokszor hallotta tőle, hogy az írek rendetlen és felelőtlen emberek, pedig ez túlzott általánosítás volt. Iannek néha úgy tűnt, mintha sokkal többre tartaná magát azoknál az emberekknél, akik ezen a szigeten laknak. Fájt neki, amikor apja csőcseléknek nevezte azt a népet, amelyet ő a sajátjának érzett. Mr. Dalton pedig azt fájtalta, hogy a fia nem büszke az angol származására, ráadásul túl sok ír tulajdonság csörgedezik az ereiben.

A második fiú születésekor Mr. Dalton mindenképpen ragaszkodott hozzá, hogy a gyermeket az angol nagyapjáról kereszteljék el, és ne ír nevet kapjon. Ezért lett Ian, és nem Sean, ahogy az édesanyja szerette volna.

Mr. Dalton a felesége kedvéért költözött át Angliából. Érte feladott mindent: a tanulmányait, a jövőjét, a családját, és idejött farmernek, mert csak azt tartotta fontosnak, hogy boldog, meghitt családi élete legyen. Ez teljesült is, de aztán jöttek a szűkösebb, háborús idők, velük egy tüdőgyulladás, ami elvitte az álmát, az élete értelmét. Egyedül maradt három gyerekkel: két fiával és gyönyörű lányával, Kathleennel. Az édesanyjuk mindig szabadságra szoktatva nevelte őket, ezért talán

többet engedtek nekik, mint azt az angol családban felnőtt apjuk megszokta. Ő szigorú nevelésben részesült, és így nehezen bánt – főképpen – a fiaival. Briannel egy félresikerült vita alkalmával annyira összevesztek, hogy azóta sem békültek ki.

A nézeteltéréseik akkor kezdődtek, amikor Brian életében az átlagosnál nagyobb szerephez jutott a katolikus egyház, és feszélyezte, hogy az édesapja protestáns. Akkoriban lángoltak fel újra az ír-angol ellentétek a szigeten, de az is lehet, hogy Ianben csak akkor tudatosult először igazán, mekkora szakadék is van a két nép és vallás között.

Mindenesetre Brian elköltözött, de előtte Mr. Dalton fejéhez vágta, hogy szégyelli, hogy ilyen apja van. Aztán az édesanyjuk halála után szétszakadt a család. Óriási teher szakadt Mr. Dalton nyakába, és bántotta Brian viselkedése is. Megpróbálta két „megmaradt” gyermekét közelebb vonni magához, és eldöntötte, hogy angol iskolába járattja őket, ahol talán majd megszerettetik velük Angliát. De ez is visszájára fordult: Ian is fellázadt. Kijelentette, hogy itt akarja befejezni a tanulmányait, és ha az édesapja annyira ki nem állhatja az íreket, akkor visszamehet Londonba, őket pedig hagyja békén.

Ian ekkor kapott egy igazi nagy pofont életében először. De Mr. Dalton már abban a pillanatban megbánta, hogy megütötte a fiát. Rettentően félt, hogy Iant is elveszti. Furdalta a lelkiismeret, mert megígérte a feleségének, hogy jó apja lesz a gyermekeiknek. De nagyon nehéz volt! Nehéz volt nem összeveszni velük, hiszen szeretett volna felelősségteljes felnőtteket nevelni belőlük. Nem nézte jó szemmel, hogy Ian hogyan indul el a rossz úton, és hogyan szórakozik a többi ír fiatalal, de nem akart összetűzést vele. Ian pedig úgy viselkedett, mintha szándékosan azt szeretne volna kicsikarni belőle, hogy a fejéhez vág-hassa, milyen rossz apa. Mr. Dalton úgy érezte, mintha Brian is csak azért lenne IRA-szimpatizáns katolikus pap, hogy vele dacoljon.

Fejére nőttek a gondok, és nem tudott velük mit kezdeni. Biztos volt benne, hogy ha a neje vele lenne, tudná, mit kell tennie. De nem volt vele, magára maradt.

Egyedül Kathleen volt az, akire számíthatott, és akivel fesztelenül tudott beszélgetni. Ian csak majmolta Briant. Akármennyire is sokat veszekedtek, mindig támogatták egymást mindenben. Összejátszottak, aminek Mr. Dalton még örült is volna, ha éppen nem ellene irányul a játék.

Ian az ebédlőasztalnál ülve találta az édesapját: újságot olvasott. Köszönt neki, majd leült mellé az asztalhoz. Bart, a barátja sikeresen jókedvre derítette.

– Hogy van? – kérdezte csak úgy mellékesen. – Hol van Kathleen? – kérdezett tovább, meg sem várva az előzőre a választ.

– Akartam is kérdezni, hogy miért nem vele jöttél a miséről – mondta Mr. Dalton anélkül, hogy felnézett volna az újságjából.

Ian hálás volt a húgának, amiért nem mondta meg otthon, hogy nem volt misén.

– Találkoztam Barttal.

Mr. Dalton felnézett az újságjából.

– Azt látom. Tudtad, hogy vérzel, Ian? Mit műveltetek?

A fiú megtapogatta az arcát, és felfedezett a szemöldöke felett egy hasadást, amit biztosan akkor szerzett, amikor lezuhantak a lessel együtt. Bart pedig természetesen nem önmaga lett volna, ha figyelmeztette volna.

Ian elmosolyodott. Most mesélje el, mit követtek el a pórul járt les ellen? Úgysem tudott volna mást kitalálni, úgyhogy belekezdett:

– Emlékszik még arra a vadlesre, amely ott állt nem messze ide, az erdőben?

– Igen, igen. Szép ott a tisztás.

– Nos, az a les már csak egy halom fa. Összerogyott alattunk – vallotta be Ian, majd várta a hatást.

– Nem mondd komolyan, hogy felmásztatok rá! – hitetlenkedett az édesapja, de amikor látta, hogy Ian mosolyogva bólogat, a fejéhez kapott.

– Már gyerekkorotokban is veszélyes volt! – Mr. Dalton meg akarta mondani, hogy nagyobb baja is eshetett volna, de nem bírta a feltörő nevetéstől.

Végül együtt nevettek. Ian egészen megkönnyebbült, és boldog volt, hogy az édesapja is felvidult.

Aztán Mr. Dalton nevetése elhalkult, és arca újra komoly lett.

– Van itt valami, amiről akartam veled beszélni, Ian.

Iannek nem nagyon tetszett a hangnemváltás, már örült, hogy volt olyan téma, amin nem tudtak összeveszni. Vett egy nagy levegőt, és lélekben felkészült a harcra.

– Már Kathleennel is megbeszéltem, és beleegyezett – folytatta a bevezetőt Mr. Dalton.

– Miről lenne szó? – kérdezte Ian távolságtartóan.
– Tennénk egy pár napos kirándulást Londonba – bökte ki az apja.
– Csak, hogy meglátogassuk a rokonainkat. Rég láttam már őket, te még kicsi voltál, mikor utoljára találkoztunk... Na mit szólsz hozzá? – kérdezte óvatosan.

Elege volt már belőle, hogy félnie kell attól, hogy megbántja a fiát, és elhatározta, hogy mindenképpen véghezviszi az akaratát. De azért először a békésebb módszert választotta.

Ian nem fogadta kitörő örömmel, de nem talált ellene kifogást.

– Rendben van. Mennyi időre mennénk? – kérdezte.

– Nem tudom pontosan. Egy hétre. De lehet, hogy többre... Viszont, ha nem érzitek jól magatokat, akármikor hazajöhetünk. Így jó lesz?

Ian beleegyezően bólintott.

– És mikor indulunk?

– Mondjuk a jövő héten. Küldök egy sürgönyt, hogy megyünk. Nem akartam szólni addig, amíg bele nem egyezel, de Roger mindig is mondta, hogy szívesen látnának.

– Én nem mondhatom meg, hogy megyünk-e vagy nem. Ha akarja, semmi bajom vele, hogy meglátogassuk a rokonait – mondta Ian a kör-mét piszkálva.

– Azok a te rokonaid is, Ian – szólt rá az apja, de örült neki, hogy Ian ilyen könnyen megbékélt a gondolattal.

– Lehet. De nem sok minden köt hozzájuk – jegyezte meg Ian.

– Majd most megismered őket – ígérte Mr. Dalton.

– Ettől félek én is – mondta Ian, de csak halkán, és még mielőtt az apja rákérdezhetett volna, mást vetett fel: – Brian is jön?

Mr. Dalton elkomorult, majd megvonta a vállát.

– Megkérdezheted tőle – mondta.

– Remek. Jól van, majd meglátogatom – állt fel Ian, aztán – az ajtó-nak támaszkodva, mint akinek most jut az eszébe – közölte:

– Este Kathleennel kimegyünk, jó? Bart hívott.

– Szó sem lehet róla! – szólt rá Mr. Dalton, és a hangja megkemé-nyedett. – Nem viheted ki a húgodat, hogy az idősebb fiúkkal zülljön!

– Vigyázok rá!

– Persze, te! Aki mindenben megy az után a féleszű Bart után! Az a gyerek annyira hasonlít a semmirekellő apjára, hogy le sem tagadhatná. Az ír kocsmatöltelék mintaképe! – Mr. Dalton kikelt magából, és csak

akkor vette már észre, hogy nem kellett volna ilyen gorombának lennie, amikor Ian szeme összeszűkült.

– Tudom, hogy apám szerint csak az a rendes ember, aki csak dolgozik – mondta halkán –, de talán nem kellene eltaposandó féregnek néznie mindenkit, aki néha szórakozik. Miért baj, ha végre olyan életet akarok élni, amelyet anya halála előtt éltem? Ő örült, ha zenéltünk és mulattunk a többiekkel! Miért baj, ha boldog akarok lenni? – Ian nem várt választ a kérdéseire, hanem kiment a helyiségből, és Kathleen szobája felé elviharzott.

Mr. Dalton ott maradt a csöndben. Tudhatta volna, hogy nem ússzák meg veszekedés nélkül. Ian fiatal volt, és szeretett a többi fiattal lenni. Édesapja viszont próbálta óvni attól, hogy züllő barátai befolyása alá kerüljön, és kövesse rossz példájukat, de nem sokat tehetett.

Sokszor gondolt rá: Mi lett volna, ha a gyermekei más környezetben nevelkednek fel? Mi lett volna, ha Londonban marad, és nem költözik át a szigetre? Aztán megint elmondogatta magában párszor, hogy nem bánt meg semmit, eszébe jutottak az emlékei a házasságából, és újult erővel nézett szembe a gondokkal. Mindig az emlékeiből merített energiát, de néha úgy érezte, hogy ez a forrás már fogyóban van.

Ezért is döntött úgy, hogy meglátogatja otthon élő édesanyját és testvérét. És csak remélni tudta, hogy nem lesz botrány abból, ha az ír vérű gyerekei találkoznak a londoniakkal.

Ian bekopogott a húga szobájába. Kathleen egyszerű lány volt, hétköznapi érzésekkel. Vele az édesanyjuk halála után is könnyebb volt, mint Briannel és az édesapjukkal. Ian azonban éjszakánként még most is hallotta sírni. Tudta, mindannyiuknak hiányzik az édesanyjuk, de ők ketten legalább nem próbálták meg eltitkolni. Gyakran elgondolkodott rajta, hogy ők Kathleennel mennyire hasonlítanak egymásra. Mindenben megértik a másikat, nem úgy, mint Briannel. Brian ugyanolyan kiállhatatlan, mint az édesapjuk, és lehet, hogy pont ezért van közöttük az örök viszálykodás. Ian felsóhajtott.

Amikor benyitott az ajtón, Kathleen épp rárakta az utolsó összehajtott inget a kupac tetejére, és rámosolygott a bátyjára. Tényleg szép lány volt, nagyon hasonlított az édesanyjukra. Ian büszke volt rá.

Hosszú haja sötétvörös tincsekben göndörödött a hátán, és az arcán kedves gödröcskék jelentek meg, mikor nevetett. Nem csoda, hogy Bartnak megtetszett.

Ian leroskadt Kathleen mellé.

– Köszönöm, hogy nem árultál el apának. Biztosan kifaggatott volna – hálálkodott a húgának.

Kathleen megrántotta a vállát.

– Szívesen. Egyébként tudod, hogy alvadt vércsík van a homlokon? – kérdezte nyugodtan.

Ian megtapogatta a sebét, majd bólintott.

– Gondoltam – mondta Kathleen, majd felállt, és bevizezett egy ruhát. Aztán leült Ian mellé, és nekilátott, hogy kimossa a sebet.

– Hallottam, mit beszéltek apával – kezdte, mire Ian megcsóválta a fejét, de csak ennyit mondott:

– Ejnye – most már tudta, miért nem volt Kathleen meglepve, amikor meglátta a sebesülését.

– Tudod, könnyen felhallatszik minden – szabadkozott Kathleen, majd dorgálón hozzátette: – Egyébként is olyan hangosan kiabáltatok.

– Apa kiabált. Én megpróbáltam valamennyire visszafogottabb hangnemet megütni.

Majd témát váltott:

– Akkor most már azt is tudod, hogy meg akartalak hívni estére egy kicsit lumpolni. Ott lesz mindenki. Bart is – tette hozzá egy enyhe gúnnyal fűszerezett mosollyal.

– Örülök neki. És én miért mennék? – kérdezte csípősen Kathleen, miközben az ölébe eresztette a kendőt.

– Mi okod lenne rá, hogy ne gyere?

– Például, hogy apa nem enged! – vágott vissza Kathleen.

– Hát jó. Akkor ne gyere – állt fel Ian. – Estig még meggondolhatod magad.

– Nem fogom – felelte Kathleen komoly arccal.

Besötétedett. A csend együtt érkezett az éjszakával, a házak közé belopózott a sötétség. Csak az ablakokban pislákoló lámpafény szűrődött ki az utcára, csillogón ringatózva a még fel nem száradt tócsák felszínén.

Emberek csak elvétve jártak az utcán, szinte kihalt volt a környék. Azt, hogy lakják az utca két oldalán sorakozó egyforma házakat, néhol

csak az ajtó mellé állított seprű, vagy egy-egy kutya felcsattanó csaholása jelezte.

A falu közepén, a téren, a vegyeskereskedés sötét épületével szemben állt a kocsmá, amely hívogatón világított az éjszakába. A helyiségből kiszűrődő zene megtörte a csendet, életet lehelt a faluba.

Ian fülét megcsapta a kocsmában uralkodó hangzavar. Nem volt nagy a tömeg, könnyen megtalálta a barátait az egyik asztalnál. Megfogta Kathleen kezét, és odavezette. Mindkettőjüknek jutott hely, és kitörő örömmel fogadták őket. Bart felállt, hogy kezet fogjon Iannel, és hogy maga mellé ültesse Kathleent.

– Jó, hogy jöttetek, már azt hittem, becsaptál – mondta Bart Iannek.

– Kathleen nem akart eljönni, de aztán rábeszéltem. Apát sem volt könnyű legyőzni... Az a lényeg, hogy itt vagyunk – mondta Ian.

– Itt lesz Sarah Beston is azzal a két hatalmas, üresfejű bátyjával, Seamusszal meg Dannyvel, ha érdekel, Ian – mondta Bart.

– Feltétlenül. De nem tudná otthon hagyni a testőreit? – válaszolt Ian felemelve a hangját, hogy a barátja hallja.

– Soha – rázta a fejét Bart nevetve. – Azok Sarah nélkül azt sem tudnák megválaszolni, mi a nevük. Úgyhogy inkább nekik van szükségük Sarahra, mint fordítva!

– Miért kell, hogy érdekeljenek téged Bestonék? – hajolt oda Kathleen Ianhez. Ian elmosolyodott.

– Tényleg. Miért is érdekelnek engem Bestonék? – kérdezte Bartot úgy téve, mintha nem értené.

– Természetesen Seamus és Danny miatt – tárta szét a karját Bart a világ legtermészetesebb dolgaként, majd rámosolygott Kathleenre.

Kathleen végre megértette, hogy a fiúk csak játszanak vele, mire elhúzta a száját. Már éppen meg akarta mondani a magáét Iannek, mikor egy korsó barna sört vágtak le elé az asztalra. A hirtelen mozdulattól hátrahőkölt, majd felnézett, hogy ki a korsó tulajdonosa. Martin O'Halloran volt az, Ian és Bart barátja, a környék leghangosabb és legzűrösebb alakja. Mindig hangoztatta a hazaszeretetét és az angolutálatát, és emiatt sokszor került szembe a hatósággal. Egyébként mindig azt mondta magáról, hogy jó fiú, csak senki nem érti meg őt. Sötétvörös haja és apró, fekete szeme Iant leginkább egy koboldra emlékeztette. Vékony, csontos arca, hegyes orra is pimaszságot tükrözött.

– Ezt neked hoztam, Ian. Érezd jól magad – vigyorgott Ianre, majd elétolta a korsót. Ian üdvözlésképp bólintott, majd az ajtóra figyelt,

mert épp akkor lépett be a két Beston fiú, Danny és Seamus, őket pedig Sarah követte, aki viszonylag alacsony termetével eléggé elütött a két bátyjától. Sarah kedvesen a társaság felé intett, a két fiút a pultnál hagyva csatlakozott Ianékhoz. Köszönt a fiúknak, majd letelepedett Kathleen mellé, és elkezdtek beszélgetni.

Martin nemsokára egy szájharmonikával tért vissza, és leült a többiek közé. Bartnál hegedű volt, játszani kezdtek. Énekeltek, és hamarosan azok is beszálltak, akik nem az ő társaságukhoz tartoztak. Itt mindenki ismert mindenkit, ezért nem volt nehéz együtt mulatniuk.

Egyik ének követte a másikat, mindenki énekelt, kivéve Sarah-t. Amikor ezt Ian meglátta, megragadta az alkalmat, és győzködni próbálta, hogy énekeljen el egy dalt.

– Á, nincs jó hangom. Kathleen jobban tud. Kérd meg őt! – kiabálta túl a többieket Sarah, de Ian nem tágított.

– Ugyan már! Érezd jól magad!

– Jól érzem magam! – bólogatott hevesen Sarah.

Ian már épp mondani akart volna még valamit a lánynak, azonban egy erős kéz markolta meg a vállát. Önkéntelenül is felállt, de amikor szembefordult Sarah bátyjával, már elszántság volt az arcán.

– Mondjad! – nézett bele Seamus szemébe.

– Mit akarsz a húgomtól? – kérdezte lekezelően Iant.

Sarah felállt, és kétségbeesetten próbálta csillapítani Seamust. Körülnézett, és megkereste a szemével Dannyt. Reménye lelankadt, amikor észrevette, hogy Danny a pultnál áll, és röhögve szemléli az eseményeket.

Nemsokára a többiek is észrevették, hogy konfliktus támadt, és a zene elhallgatott.

– Nézd, én csak beszélgettem vele.

Ian megpróbálta elkerülni a botrányt, de nem állta meg, hogy ne tegye hozzá:

– Talán azt gondoltad, hogy majd idejön, és nem szól egy szót sem senkihez?

– Nem gondoltam, kisöcsém – lépett közelebb vészjóslóan Seamus.

– Bárkivel beszélgethet, de nem bírom, ha unionisták kerülgetik.

– Mármost rám gondoltál? – szűkült össze Ian szeme. Látszott rajta, hogy képes lenne meggondolatlanul ráugrani Seamusra, a nyilvánvaló erőfölénye ellenére is. Nem látta, hogy mögötte Martin közeledik. Martin félretolta Iant, és maga nézett szembe Seamusszal.

– Ha még egyszer... – kezdte halkan, de vészjóslóan – csak még egyszer unionistának mered nevezni, kezeskedem, hogy nem távozol innen élve... kisöcsém – tette még hozzá. A tekintete veszedelmes volt, de komor és megfontolt. Látszott, hogy komolyan gondolja.

– Hagyjátok abba, fiúk!

Sarahnak most már elege lett a balhéból, és a két fél közé állt, mert látta, hogy Danny is a közelbe húzódik.

– Szerintem is jobb lenne – szólt egy szigorú hang a hátuk mögül, mire mindenki odafordult.

A tulaj volt az, Mr. O'Donnell.

– Aki nem bír magával, az menjen haza! De itt nem lesz balhé. Seamus! Neked mintha az apád azt mondta volna, hogy ha még egyszer verekedsz, elzavar otthonról.

Seamus lehajtotta a fejét, Iannek pedig egy halvány gúnymosoly futott át az arcán.

– Ian, te is jobban tennéd, ha meghúznád magad... Martinnal egyetemben.

Az egyébként jóságos kocsmáros úgy döntött, eléggé lehordott mindenkire, és visszaindult a pult mögé.

– Folytassátok inkább a zenét! – mondta még nekik, majd gondterhelt fejcsoválással eltűnt a raktárban.

Seamus még küldött egy fenyegető pillantást Ian felé, de az inkább figyelmen kívül hagyta, és követte a többieket, akik újra beszélgettek és nevettek. Sarah és Kathleen megkönnyebbülten felsóhajtott, Martin pedig még mindig bosszúsan nézett a két fiú felé, akik elvonultak a pult legtávolabb eső pontjához, és ott kortyolgatták a sörüket. Bart megveregette Ian vállát, majd a szemével Martin felé intett. Ian megértette a jelzését, és odament Martinhoz, hogy beszélgessen vele.

– Hagyd őket, Martin – mondta, miközben lehuppant a mellette álló székre.

– Felidegesít – szorította össze a száját Martin.

– Nem kellett volna megvédened! – hozta fel Ian.

Martin kifürkészhetetlen tekintettel ránézett.

– Ösztönösen jött – válaszolta, majd elmerengett. A padlót bámulta. – Tudtad, hogy Bart a húgodat ölelgeti? – kérdezte olyan közönyös hangon, hogy Iannek először fel sem tűnt, mit mondott.

– Micsoda? – nézett körül aztán nevetve, hogy maga is meggyőződjön róla. – Tényleg. Nem gondoltam, hogy a húgom ilyen gyorsan

megadja magát. Ezért még le fogom hordani – mondta, de a szeme mosolygott.

Szerinte Kathleen és Bart jól összeillettek, és mindkettőjükön régóta látta már, hogy kedveli a másikat, és nem is kicsit. Bart még kislány volt, amikor azt a kijelentést tette, hogy Ian húgát fogja feleségül venni.

Az eset ismét felvidította, és amikor Bart feléje nézett, rámosolygott.

Ahogy múlt az idő, egyre kevesebben lettek, és végül úgy döntöttek, hogy hazamennek. Ian inkább lemaradt Martinnal Barttól és Kathleen-től, nem akarta őket zavarni. De hamarosan Martin is elbúcsúzott, és Ian egyedül maradt. Körülnézett, majd felsóhajtott, és nekivágott a hazafelé vezető útnak.

– Ian! – szólt utána egy kedves hang, mire ő megperdült. Sarah futott felé, majd megállt mellette, és kifújta magát.

– Meglepődtél? – nevetett fel. Mosolygós lány volt, hosszú, barna haját gyakran hagyta kiengedve.

– Hol vannak a bátyáid? – kérdezett vissza Ian, mert valóban meglepődött azon, hogy Sarah egyedül hagyták. Közben lassú sétába kezdtek.

– Ahhoz, hogy ne tudjam őket kijátszani, kevesebbet kellett volna inniuk – válaszolt Sarah egy huncut mosollyal az arcán.

Ian felnevetett.

– Fogadok, hogy akkor is túl járnál az eszükön, ha józanok lennének!

– Ez bók volt, vagy csak őket akartad becsmérelni? – kérdezte ellenségesen Sarah.

– Nem akartam senkit sem becsmérelni. A balhét sem én kezdtem – védekezett Ian.

– Tudom – hajtotta le a fejét Sarah. – Seamus mindenkibe beleköt, aki közeledni próbál hozzám. Igaz, azokba is, akik nem. Ne is figyelj oda rá, hogy mit mond.

Kis csönd következett, majd újra Sarah szólalt meg.

– Csak azért jöttem utánad, mert meg akartam tudni, nagyon megbántott-e azzal, amit beszélt. Szégyellem, de néha nem is gondol bele, mit ejt ki a száján.

– Te mondtad, hogy ne is figyeljek rá oda – válaszolt Ian. – De te is tudod, hogy nem vagyok angolpárti, és ezzel eléggé fel tudott dühíteni.

– Persze, elhiszem. Csak bocsánatot szerettem volna kérni tőled ezért – mondta Sarah lehajtott fejjel.

– Neked nem kell bocsánatot kérned semmiért.

– Ő úgysem tenné meg – rázta a fejét Sarah. Kis szünet után folytatta: – Olykor utálok, hogy ilyen bátyáim vannak. Pedig egyébként velem kedvesek. Csak ne akarnának felettem folyton uralkodni! Miért nem tudnak olyanok lenni, mint mondjuk te Kathleennel?

Ian meglepődött. Ő mintabátya volna? Nem érezte magát annak. Sokszor gondolt rá, hogy jobban gondját kellene viselnie a húgának. Például amikor az édesanyjuk meghalt. Kathleennek szüksége lett volna rá, de ő nem foglalkozott eleget vele, mert a saját fájdalmával törődött. Ma reggel is magába roskadt, és nem sokat gondolt azzal, hogy a húgának is rossz érzés az édesanyja nélkül tölteni a misét, hát még egyedül. De nem szólt egy szót sem. Azzal azért egyet értett, hogy annyira nem szörnyű alak, mint a Beston fivérek.

Gondolkodásából Sarah sóhaja verte fel.

– Mindegy. Most már mennem kell – mondta a lány. – Azért jó volt a ma este. Jó éjt!

– Jó éjt! – köszönt el Ian, majd figyelte, hogyan tűnik el a sötétben a lány alakja.

Ian jókedvűen tartott hazafelé. Azonban még a csúrnél sem járt, amikor kiabálás ütötte meg a fülét. Apja hangját hallotta. Meggyorsította a lépseit, majd futásnak eredt. Mikor a ház elé ért, ijedten nézett végig az ott lévőkön. Kathleen arcát könnyek mosták, Bart pedig éppen akkor állt fel a földről. Minden bizonnyal abban a pillanatban kapott egy pofont Mr. Daltontól. De a legrémisztőbb az apja tekintete volt. Azonnal meglátta rajta, hogy részeg.

Mr. Dalton a fiát meglátva tett felé pár bizonytalan lépést.

– Te meg hol voltál? – ordított rá. – Csak úgy egyedül merted hagyni a húgodat ezzel a semmirekellővel?

Iant megcsapta a whiskey szaga. Komoran nézett az apjára. Tudta, hogy komoly gondjai vannak. Sosem nyúlt italhoz, még akkor sem mindig, ha ünnepelt. Igazából Ian még nem látta részegnek, és ez megrendítette.

Mr. Dalton folytatta.

– Nem szólsz semmit, te szemtelen kölyök?! Megmondtam, hogy nem viheted el Kathleen magaddal. Ha még egyszer szembe mersz

szegülni velem, esküszöm, kitagadlak! Mehetsz, amerre látsz! Bekéredzkedhetsz a barátodhoz, hogy belőled is olyan átkozott kocsmatöltelék váljon, mint belőle!

Ian aggódva Bartra nézett, aki csak szomorúan nézett maga elé, és nem viszonzta Ian tekintetét.

– Indíts befelé a házba! – ordított magából kikelve Mr. Dalton, majd le akart keverni Iannek is egy pofont, de érzékei lelassultak. Ian megmarkolta a csuklóját, hogy kivédje az ütest.

– Túl sokat ivott – mondta halkan, nyugodtan. Nem akarta még jobban felzaklatni az édesapját.

– Mi közöd hozzá?? Azt teszek, amit akarok! De te, amíg az én házamban laksz, és én etetlek, azt teszed, amit én mondok! Világos? Indulj befelé a házba! Mindketten! – mordult rá Kathleenre is, akinek ettől újra megeredtek a könnyei.

Majd Barthoz fordult:

– Téged pedig ne is lássalak többé! Takarodj a telkemről, és ne menj többet a gyerekeim közelébe, megértetted?

Bart nem szólt semmit. Ian már azt hitte, megússza, és csak szépen elmegy, de aztán meggondolta magát. Visszafordult. Mr. Dalton elé állt, és halkan megszólalt:

– Hadd mondjak valamit! Zugivónak lenni sem jobb, mint kocsmatölteléknek – vágta Mr. Dalton fejéhez.

Keserűen felnevetett, majd megfordult. Mr. Dalton válaszolni sem tudott, csak nézett a távolodó alak után. Kathleen sarkon fordult, és zokogva berohant a házba, Ian pedig komoran követte az apját.

Szóttalanul nézte, ahogyan az pakolni kezd a konyhában. Ian rá sem ismert az édesapjára. Óriási volt a rendetlenség.

– Ne segítek? – kérdezte végül, amikor Mr. Dalton megingott, és elejtett egy üveget.

– Menj aludni! – mordult rá az apja, de rá sem nézett.

Ian várt még egy kicsit, nézte, hogyan ügyetlenkedik az apja, majd úgy döntött, szót fogad, és elindult csendesesen fölfelé. Elhaladva Kathleen szobája előtt látta a kiszűrődő fényt, de nem akart most vele beszélni. Tudta, hogy holnapra kijózanodik az édesapjuk, és ugyanazt fogja elmondani, amit ma este, csak enyhébb hangnemben. Ezt Kathleennek is tudnia kellett. Ha megnyugszik, és nem látja már olyan tragikusnak a helyzetet, Kathleen is megpróbál találkozni Barttal az apja tiltása ellenére.

Ian csak Bartért aggódott. Azért, hogy hogyan is fog ezután velük viselkedni. Ian szerette Bartot, és tudta, hogy nagyon jó barát, de fogalma sem volt, hogy mit tenne a helyében. Ha őt hordták volna le mindenféle semmirekellőnek, akkor vagy rettenetesen megharagudna, és soha többé feléje sem menne Bartnak, vagy elgondolkodna, hogy a barátja most mit érezhet. Ezért úgy döntött, hogy reggel mindenféleképpen megkeresi, és beszél vele, nehogy azt higgye, hogy ő is úgy vélekedik, mint az édesapja.

Felment a szobájába. Nem volt egy nagy helyiség, de Iannek tökéletesen megfelelt. A nyikorgó faajtóval szemben a farm hátsó részére nyíló ablak tükröződött a holdfényben. Ian kilátott a zöld legelőre, mely messzebb egy alacsony lankára húzódott fel, tetején a juhok téli felsőépületei derengtek. Nappal az épületek vidáman virítottak a zöldből, most belevesztek az éjszaka sötétjébe. Ian kitárta a kissé korhadó faablakot, és beszívta a friss levegőt. Hirtelen vágyat érzett, hogy azonnal beszéljen Barttal, így kimászott az ablakon. Nem akarta megkockáztatni az édesapjával való találkozást, úgyhogy inkább ezt a régi módszert választotta. Gyerekkorukban Barttal sokszor szöktek át egymáshoz.

Könnyen le tudott mászni egy, az ablaka mellett lévő, tetőig vezető létrán. Mikor földet ért, körülnézett, majd elrohant Barték tanyája felé.

Befutott a cserjésen végigvezető keskeny ösvényre, innen rövidebb úton közelíthette meg a tanyát. A sötétben futva nem tudott odafigyelni az apró kiálló ágakra, és össze-vissza karcolták a karját. Csak a saját lélegzetét hallotta, és a lába alatt ropogó gallyakat.

Hirtelen olyan érzés csapta meg, mintha ez egyszer már megtörtént volna vele álmában. A szeme előtt lepörgött egy kép, amelyet ismerősnek vélt, de utána már hiába szerette volna, nem tudta visszahozni. Kirázta a hideg, és egészen megkönnyebbült, mikor kiért a cserjésből. Kicsit megpihent, majd tovább kocogott, át a legelőn. Valami miatt rossz érzése volt, ami arra készítette, hogy minél hamarabb a tanyára érjen.

Csak akkor lassított le, amikor meglátta az apró házacska. Lemezszelt falai még sötétben is fehérlettek, apró ablakai viszont feketén tátongtak az éjszakába. Ian egy rövid sóhajjal megindult a ház felé. Félúton találkozott Mr. O'Neilllel, aki épp tehénfejéshez készülődött. A görbe, sovány kis ember ingujjra vetkőzve vágott át az udvaron, dacolt a csípős, hajnali széllel. Vékony karján megfeszültek az izmok, a nad-

rágtartója szinte hozzá sem ért a mellkasához, hátul viszont feszesen vágott a görnyedt vállakba.

– Ian! Hogy-hogy ilyen korán? – kérdezte tőle barátságosan. Mindig tudott mosolyogni, és az arca ilyenkor hasonlított fia kerek, huncut arcához. A jókedvét Bart az édesapjától örökölte.

Ian felnézett az égre. Négy óra körül lehetett, még a horizont sem derengett. Desmond O’Neill mindig ilyen korán felkelt, hogy elvégezze a tanya körüli teendőket. Ian úgy érezte, ő képtelen lenne minden hajnalban négy órakor felkelni. Csodálta emiatt Mr. O’Neillt, és haragudott az apjára, mikor szidta szomszédját. Ő ugyanis csak azt tudta, hogy napközben legtöbbször a kocsmában volt fellelhető.

Ian figyelmen kívül hagyta a kérdést, és Bart után érdeklődött.

– Azt hiszem, már ledőlt – válaszolt Mr. O’Neill.

– Értem – Ian elhúzta a száját. Úgy tűnt, mégsem volt olyan jó ötlet ellátogatni az O’Neill-farmra. De aztán meglátta Bartot közeledni a csűr mögül.

– Azt hittem, már alszol, fiam – szólt oda neki Mr. O’Neill. Bart nyúzottnak tűnt.

– Még sétáltam egyet – válaszolt neki Bart, majd ránézett Ianre. Nem volt túl barátságos. – Te meg miért nem vagy otthon?

– Szerinted? Veled akartam beszélni – felelt Ian.

– Nincs mondanivalóm – vágta oda Bart, majd kedvtelenül elindult a ház felé. Ian tanácstalanul nézett utána.

– Összevesztetek? – kérdezte Mr. O’Neill. Ian ránézett, de nem tudott mit felelni, úgyhogy inkább Bart után futott.

Még elkapta a karját, mielőtt az bement volna a házba.

– Bart, állj már meg!

– Mit akarsz, Ian? – kérdezte szomorú arccal Bart, és ez a szomorúság megijesztette Iant.

– Csak bocsánatot akartam kérni apa nevében is. És ugye nem hiszed, hogy én is úgy gondolkozok, mint az apám? – kérdezte aggodalmasan Ian.

– Te nem tehetsz róla, hogy berúgott – válaszolt Bart. Az ajtót visszacsukta, és teljesen Ian felé fordult.

– Nem, Bart, de azt hiszem, ő csak azt mondta, amit józanul is mondott volna – Ian félve közölte ezt barátjával.

– Igen, de nem érdekel... – felelte Bart letörten. – Nem gondolod, hogy Kathleennek és neked jogotok van ahhoz, hogy ti válasszatok ma-

gatoknak társaságot? Tudom, hogy apád szemében én mindig csak egy senki voltam, és már képtelen vagyok olyat tenni, hogy legyek valaki. De tudod, mit? Nem áll szándékomban erre még kísérletet sem tenni! Úgyhogy csak Kathleenen múlik, találkozunk-e a jövőben. Ha ő úgy gondolja, hogy nem száll szembe az apjával, megértem. De nem fogok könyörögni. Ahogyan neked sem – mondta Bart, és az arca félelmetesen komoly volt.

– Az én szememben vagy valaki, Bart. A legjobb barátom vagy, akit nem fogok egy ilyen ostobaság miatt cserbenhagyni – ígérte Ian elszánnan.

Végre egyszer komolyan beszélt a barátjával, de nem örült ennek a pillanatnak.

– Nem biztos, hogy érdemes miattam összeveszned az édesapáddal. Én nem haragszom rád – mondta Bart, majd leült a lépcsőre.

– Nem gondolod, hogy jogomban áll, hogy magamnak válasszam a társaságot? – mosolyodott el Ian Bartot idézve, majd leült mellé.

– Nagyon igazad van! Melyik okos embertől hallottad ezt a bölcsességet? – vigyorodott el Bart.

– Nagy tisztelője vagyok – válaszolt Ian, majd elkomolyodtak. – Szerintem Kathleen is jól fog dönteni. Ne hidd, hogy nem egy bátor lány! Csak várd ki a végét!

– Rendben – sóhajtott fel Bart.

– És egy ideig próbáld meg kerülni az apámat, jó? Nem lesz olyan nehéz. Nemsokára Angliába megyünk – közölte Ian.

– Mennyi időre? – kapta fel a fejét Bart.

– Azt hiszem, egy hétre – válaszolta Ian. – Sokáig nem tudnának minket elviselni, az az érzésem. Főleg, ha Brian is jön.

Bartnak egy erőtlén mosoly futott át az arcán.

– Úgy gondolod?

– Biztos vagyok benne – bólintott Ian.

– Elképzeltek titeket, ahogy az íreket dicséritek az angol rokonaitoknak... – mosolygott Bart maga elé meredve. Ian elhúzta a száját.

– Nem nagyon akarnék balhét. Azt hiszem, kibírom, hogy csendben legyek – mondta, mire Bart elgondolkodva ránézett.

– Tudom, Ian, te mindig a békességet szeretted – jegyezte meg, és arra gondolt, mikor a három évvel ezelőtti felkeléskor barátja szigorúan békepárti volt.

Még Briannek sem adta be a derekát, pedig a bátyja valódi forradalmárrá vált. Bart tudta, hogy Brian tulajdonképpen ezért veszett össze az édesapjával, és nem a papi hivatás miatt. Ian azonban nem támogatta a harcot, ekkor is az édesanyjára hallgatott, mint mindig. Mrs. Dalton szerény, naiv, boldog asszony volt, aki nem akart tudomást venni a készülő háborúról. Szeretett volna egy mesében élni, és ebbe a mesébe beleálmodta Iant is. Az asszony az egész családra nagy hatással volt, de főleg Ianre. Így, amikor elment, Ian egyedül maradt.

Bart úgy látta, mintha az utóbbi időben Ian jobban hajlott volna a nacionalisták felé. Erre utalt az előző este Seamusszel lefolytatott kocsmái vitája és rettenetes felháborodása is, amiért angolpártinak titulálták.

Csend telepedett a két fiúra. Nem tudtak mit mondani, Ian is a múlton gondolkodott, Bart is.

– A béke jobb, mint a háború – szólalt meg Ian. – A mostaniak bele-nőttek a harcba. Nem akarom, hogy az én fiam is fegyveres angol katonákat lásson az utcán. Nem akarom, hogy már ötévesen puskát fogjon a kezében, mert az unatkozó katonák odaadják neki játszani. Nem akarom, hogy lássa a golyó ütötte sebeket, a halottakat. . . – mondta halkán, maga elé meredve.

– Pedig fogja – szólalt meg Bart is csöndesen. – Nőj fel, Ian, gondolkozz! Ha nem teszünk semmit, csak gyáván meghúzzuk magunkat, az angolok akkor is itt lesznek, zaklatnak és hatalmaskodnak. Ez így nem mehet tovább. Az emberi méltóság még megvan az írekben is, és biztos lehetsz benne, hogy ezt nem fogják már sokáig túrni. Ha akarod, ha nem, harc lesz, és vagy te is belekeveredsz, vagy elmész. A fiad nem lesz más, mint egy amerikai ír, akit egy kicsivel jobban érdekelnek az átlagnál az írekről szóló tudósítások.

Ian nem akarta ezt elhinni. Nem akarta, hogy megváltozzanak a dolgok, és nem akarta hallani ezt a borúlátó szókimondást.

Arcát a tenyerébe temette, és felsóhajtott.

– Menj haza! – hallotta Bart hangját. – Fáradtak vagyunk.

Ian bólintott, majd felállt. Bart követte.

– Hát, majd találkozunk – mondta Ian.

– Majd gyere el elbúcsúzni, ha indultok Londonba! – kérte Bart.

– Persze – bólogatott Ian, majd elindult.

Bart utánaszólt.

– És Ian! Ne hidd, hogy sok minden változott!

Ian szomorkásan elmosolyodott, látva Bart derűs arcát.

– De azért változott – válaszolt csendesen, majd megfordult, és elment.

Bart nézte még egy ideig, hogyan távolodik barátja alakja, és még a hangját is hallotta, ahogy elköszönt Mr. O’Neilltől, majd bement a házba. Valóban változott valami. De ez nem Mr. Daltonnal volt összefüggésben, hanem Kathleennel. . .

Ian hazaérve óvatosan résnyire nyitotta az ajtót, majd belopakodott a házba. Körbenézett. Minden csendes volt. Belépett a konyhába, és meglátta az édesapját az asztalra dőlve aludni. Ian nem tudta, mit tegyen, végül úgy döntött, beviszi a szobába, és lefekteti. Megpróbálta felsegíteni, és ahogy megemelte, Mr. Dalton épp annyira ébredt fel, hogy támogatással el tudjon imbolyogni a szobájáig, és ott ledőljön. Ian még egy takarót is hozott, hogy betakarja vele. Átfutott az agyán, hogy az édesapja még nem sok mindenben fogadta meg a tanácsát, de mintha most ő lett volna az oka annak, hogy ivott az éjjel. Csak azt remélte, hogy legalább ezt nem oktató jelleggel tette.

Még visszanézett rá a szobaajtóból. Annyira nyugodtnak tűnt. Mellkasa a takaró alatt ritmikusan emelkedett és süllyedt. Ian elmosolyodott. Arra gondolt, hogy ilyen nyugodtnak még sosem látta az édesapját.

Eszébe sem jutott, hogy aludjon. Úgy érezte, ha most lefekszik, soha többé nem lesz képes felkelni. Úgy döntött, hogy inkább kimegy, és elvégzi a ház körüli munkát, mielőtt az édesapja felébredne. Valószínűleg örülni fog neki.

Arra gondolt, hogy ezzel, mint bocsánatkéréssel, elveszti a csatát, és az apjának ad igazat. De már nem érdekelte. Valahol megvolt benne a szeretet és a szeretetre vágyás. Nem tudta magától huzamosabb ideig eltaszítani az édesapját, mert szeretett volna megfelelni neki. Csak erre az irányíthatóságára az édesapja még nem döbönt rá.

Fogott egy vödört, és elindult a csűr felé, hogy nekilásson a tehenek fejésének.

Mr. Dalton zúgó fejjel lépett ki a ház elé. Magába szívott egy kis üdítő friss levegőt, és körbenézett az udvaron. A nap akkor már rég a fák fölött járt. Fátyolszerű köd fehéritette ki a horizontot, de a nap korongja áttörte a felhőfalat, és próbálta melengetni a szeretett szigetét.

Mr. Dalton azt hitte, egyedül van, de a távolban a fiát pillantotta meg, a kerítést javítva. Nem gondolta, hogy Ian nem alszik. Hiszen az előző éjszakája igencsak kimerítő lehetett. Ahogyan az övé is az volt. Sajnos nem emlékezett rá, hogyan került ágyba, és rettentően fáj a feje. Megfogadta, hogy soha többé nem iszik egyetlen korty alkoholt sem.

Émelyegve lépett le a lépcsőn, és közben próbált mélyeket lélegezni. Odasétált Ianhez. Kedves akart vele lenni, mert bánta a saját baklövését.

Mikor odaért, csak állt szótlanul, és nézte a fűben térdelő fiút, amint épp egy szöveget vert be a fába. Mikor végzett, Ian felnézett, de egy csendes köszöntésen kívül semmit sem mondott, csak folytatta a munkát.

– Kedves tőled, hogy megjavítod – kezdte Mr. Dalton. – Már akaralak rá kérni.

Várt, hátha mond erre valamit Ian, de csak dolgozott tovább, így Mr. Dalton folytatta.

– Hány órákor értetek haza? – kérdezte, csak hogy beszéljen.

– Nem emlékszik rá? – sandított fel az apjára Ian, és Mr. Dalton nem tudta eldönteni, hogy ezt most ellenségesen mondta-e.

– Nem – válaszolt kurtán.

– És Bartra emlékszik? – kérdezett tovább Ian.

– Igen, rá emlékszem – keményedett meg Mr. Dalton hangja, mire Ian elhúzta a száját. Pedig már kezdett reménykedni.

– Nem volt túl szép – közölte, miközben felállt a földről.

– De remélem, megjegyezte, amit mondtam, és be is fogja tartani – válaszolt gyorsan Mr. Dalton.

– Ami azt illeti, hajnalban voltam nála, hogy bocsánatot kérjek – mondta Ian. Nem állt szándékában ezt eltitkolni.

– Az én nevemben? – háborodott fel Mr. Dalton.

– Én nem bántottam meg semmivel – felelte Ian széttárva a karját.

– Eldönthetném én, Ian Dalton, hogy mikor és kitől akarok bocsánatot kérni? – szűkülött össze Mr. Dalton szeme.

– Miért, bocsánatot kért volna tőle? – vont fel a szemöldökét Ian provokálva az apját, mert úgyis tudta, mit válaszol.

– Soha!

– Nézze, apa – Ian lenézett a földre. Megpróbált barátságosabb hangnemet megütni. – Bart és én már kisgyerekkorunk óta barátok vagyunk. Nem mondhatja csak így hirtelen, hogy ne találkozzunk többet, és kész... Még apám sem teheti meg azt, hogy paranccsal szétválaszt

minket. Régen talán még megtehetette volna, de már nem. Teljesen felesleges, hisz tudja!

– Igen? És mi van Kathleennel? – kérdezte támadóan Mr. Dalton.

– Kathleennek is az lenne a legjobb, ha maga dönthetné el, hogy kibe lesz szerelmes. Lehet, hogy apám nem, de én láttam, hogy már kiskoruk óta szerelmesek, és örülök neki, hogy végre boldogok. Bart már hatévesen bejelentette, hogy el fogja venni Kathleent feleségül!

– Igen? Hát afelől biztosíthatlak, hogy nem lesz belőle semmi – fordult sarkon Mr. Dalton, majd beviharzott a házba, otthagya Iant, aki csak állt ott egy ideig a csípős levegőben, majd felnézett az égre, és lassan kifújta a levegőt. Fáradt volt.

Délután Ian úgy döntött, itt az ideje, hogy ellátogasson a bátyjához. Gyanította, hogy Brian otthon van, a paplakban, de nem gondolta, hogy a kertben találja, az ingét levetve, nyakig porosan, amint épp egy fa gyökereit próbálja kiásni a földből.

– Á, Ian! Nem akarsz segíteni? – fogadta Brian az öccsét.

Ian felvonta a szemöldökét.

– Hát... , mit tegyek? – kérdezte végül, de csak azért, mert úgy gondolta, jobb, ha a munka közben terelődik arra a szó, amiért igazából jött, mintha belevág a közepébe.

– Elhordhatnád ezeket a gyökereket innen, és hozhatnál nekem pár vödör vizet – kérte Brian.

– Fel akarod locsolni? Nyakig sáros leszel!

Brian végignézett magán.

– Nem mindegy már? – kérdezte, mire Ian elmosolyodott.

– De, azt hiszem, igen – válaszolta, majd elment, hogy teljesítse bátyja kérését.

Két vödör vízzel tért vissza.

– Reggel én is megjavítottam a kerítést a farmon – kezdte, mikor lerakta a vödröket.

– Apa rágta már a füled, mi? – kérdezte Brian.

– Ki akartam engesztelni valamivel, hadd örüljön egy kicsit – felelte Ian.

– Miért, már megint összevesztetek? – kérdezősködött tovább két, a gyökérre mért csapás között Brian.

– Szokásos. Este elmentem Barttal, és vittem Kathleent is. Képzeld, végre együtt vannak, és apa ezt nem méltányolta túlságosan.

- Tudom – szólt közbe Brian –, Kathleen volt nálam.
- Á, akkor mindent tudsz, nem igaz? Szegény Bart jól megkapta apától. Még sosem láttam apát ittasan... Én azért Bart helyében mégsem mentem volna oda rögtön az első alkalommal. Kathleen majd beadagolhatta volna a dolgot. De így nem sült el túl jól. Azt hiszem, Bart még egy pofont is kapott – mesélte el Ian kicsit összefüggéstelenül az esetet.
- Szegény Kathleen nagyon kiborult – válaszolt Brian. – Alig bírtam megnyugtadni. Másról sem beszélt, csak arról, hogy mi lesz, ha Bart nem bocsát meg neki.
- Ugyan! Ezt Kathleen sem gondolhatja! – rázta meg a fejét Ian, majd leült a földre, hogy kényelmesebben folytassa a társalgást.
- Mondtam neki, hogy úgy tesz, ahogy akar – ragadta meg az egyik vödröt Brian.
- Nagyon kedves tőled, ezzel sokat segítettél neki – jegyezte meg Ian egy cinikus mosollyal.
- Nézd, Ian, ha én a helyében lennék, akkor biztosan Bart mellé állnék, és szembeszegülnék apával. De mivel én én vagyok, Kathleen pedig Kathleen, ezért biztos vagyok benne, hogy nagyon össze kell szednie minden bátorságát ahhoz, hogy meg merje szegni apa parancsait – magyarázta Brian.
- Á, apa parancsairól jut eszembe! Azért vagyok itt, hogy megmondjam, nemsokára Londonba megyünk – jelentette ki Ian. – Apa kérte, hogy látogassuk meg a rokonait, és egyikünknek sem volt elenvetése – Ian tartott egy kis hatásszünetet. Mivel semmilyen eredménnyel nem járt, így folytatta: – Egyébként én kíváncsi vagyok rájuk. Ha mind olyan, mint apa, akkor elég nagy botrányok lesznek, úgy érzem. Már csak ezért is érdemes elmenni! – mosolyodott el gyerekesen.
- Hát, jó szórakozást hozzá! – mondta Brian, de egyéb hozzáfűznivalója nem akadt, Ian hiába várta.
- Azt reméltem, hogy te is velünk jössz – vallotta be.
- Sajnálom, de semmi kedvem hozzá. És különben is dolgom van – jelentette ki Brian.
- Persze, prédikálnod kell! De Brian, nyári szünet van, most még csak nem is tanítasz az iskolában sem! Soha jobb alkalom, hogy boldogítsd a rég nem látott rokonaidat! – érvelt Ian.
- Képtelen vagyok apával ennyi időt eltölteni veszekedés nélkül – fakadt ki Brian abbahagyva a munkát. – Nem tehetek róla, de nem

tudunk civilizáltak maradni egymás közelében. És ezt csak úgy lehet megakadályozni, ha nem beszélgetünk.

– Már elnézést, Brian, de te vagy a pap, aki a megbocsátásról beszél, nem? Esetleg összetévesztelek valakivel? – piszkálta Ian a testvérét.

– Hidd el, Ian, erre nincs más megoldás. Egyszerűen nem bírjuk ki egymás mellett. Csak azt remélem, hogy ezzel nem rontom meg a ti kapcsolatotokat is – halkult el Brian.

– Rendben van – komolyodott meg Ian is. – Tudom, hogy megpróbáltad. De ha a kapcsolatom apával elmérgesedik, akkor az csakis a mi hibánk lesz, te nem lehetsz felelős érte. De csak most az egyszer, az én kedvemért, próbáld meg, és hátha sikerül tisztességesen elbeszélgetned vele. Tudom, hogy ő is szeretné! És én is jobban örülnék, ha az egész család menne. Így is elég kényelmetlen lesz majd, ha anyára terelődik a szó – komorodott el, és kérlelően nézett Brianre.

– Attól félsz, hogy megkérdezik, miért nem mentem el? – kérdezte csendesen Brian leülve Ian mellé a fűbe.

– Például – felelte Ian. – De ne hidd, hogy csak emiatt akarom, hogy elgyere. Jó lenne, ha megint együtt lehetnénk, és te nem hiányoznál folyton – mondta komoran.

– Igen, jó lenne... – válaszolt Brian elgondolkodva, majd átkarolta az öccsét –, de tudod, hogy már sosem leszünk igazi család anya nélkül.

Túl a tengeren 2

1919 júliusa

NAPFELKELTEKOR A DUBLINI kikötőt tarka, hullámozó tömeg lepte meg, és a locsogó víz hangját elnyomta a nők és férfiak kiáltozása. Ölelések, búcsúszavak, üdvözlések, csókok repkedtek a parton.

Az utazás izgalma Mr. Daltont is magával ragadta. Teljesen fellelkesült az előttük álló úttól, a szülőföldje meglátogatásától.

– Ez lesz az a hajó – szólta oda izgatottan a mögötte igyekvő Kathleennek és Iannek.

A hajójuk nem volt túl nagy, és viharvert állapotán meglátszódtak az esztendőök. Korlátjáról pattogzott a festék, ülései fényesebb kőt is megélték már.

A hajóra szállva visszatekintettek az integető embertömegre. Nem volt kitől elköszönni. Kathleen és az édesapjuk már el is fordult a korláttól, hogy megkeressék a helyüket, Ian maradt csak ott.

Szembetűnt neki egy fekete ruhás, rohanó alak, aki a tömegben próbált magának utat törni. Poggyászát magasra emelve, sűrű bocsátnakérés közepette ért a hajóhoz, és felsietett, egy gyors biccentéssel köszöntve a hajóbiztost.

Kifulladásra ért a fedélzetre, gondterhelten megtörölte a homlokát, és csak akkor derült fel az arca, mikor megpillantotta a felé közeledő lant.

Ian mosolyában keveredett a meglepetés, az öröm és a kajánság.

– Jellemző, Brian Dalton! – nézett le a csomagjaira roskadó, reverendás bátyjára.

Brian kifújta magát, és feltápáskodott. A hajó közben nagyot kűrölt.

– Pont időben, nem? – vigyorodott el, és megveregette az öccse vállát.

Kifutottak a kikötőből. Ian a hajófarnál megmarkolta a korlátot, és búcsúzva tekintett vissza a távolodó Dublinra. Brian odaállt mellé.

– Szép város, nem igaz? – kérdezte öccsét. Ian csak bólintott, majd tovább szemlélte a tájat.

– Kár, hogy ennyit kell szenvednie – jegyezte még meg Brian, aztán elhallgatott, és csak csendben figyelte öccse pásztázó tekintetét.

Órákig tartott, mire átértek a csatornán Anglia partjaihoz, és az időjárás is zord volt. A tenger folyton háborgott, az eső pedig olykor oldalt vert.

Csak kevésbé javult a szárazföldre érve. Holyheadben rohanva érték el a londoni vonatot. Csurom vizesen, a hideg és átázott ruhákban borzongva ültek le a vagonban.

Az édesapjuk a vízcseppeket törölgette az arcáról. Komolyan a fia felé fordult.

– Brian, mondd csak, megtudhatnám, miért döntöttél úgy, hogy mégis eljössz? – kérdezte.

Brian a szemébe nézett, az ölébe eresztette az imént előkotort Bibliát.

– Megígértem egy barátomnak, hogy elintézem az ügyeit Londonban – felelte. – Hallotta, hogy ide készülünk, hát megkért rá. El kellett fogadnom.

Mr. Dalton a válaszra csak mogorván bólintott, majd hátradőlt az ülésen. Nem esett több szó köztük.

Velük szemben két fiatal, kíváncsi tekintetű fiú ült, mindketten írek. Az egyikük pontosan szemben ült Iannel, így jól megfigyelhette. Kissé foltozott nadrágját cipőfűzővel kötötte a derekára, nadrágtartóját biztosítótűk tartották. Sapkáját a kezében gyűrögette. Izmos fiú volt, és mosolygós arcú. Iant Bartra emlékeztette.

Egy dalt füttyörésett a barátjával, láthatóan nem zavarták a hajáról lecsöpögő esőcseppek. Kifelé bámultak a lepergő víz között az angol tájra. Dalukat Ian is ismerte, magában velük dúdolta. Azokat a bolond estéket juttatta eszébe, amiket a barátaival töltött a faluban. Az emlék felvidította, mosolyogva zötyögött Brian és Kathleen között, míg

a bátyja a Bibliát olvasta magában, az apja pedig a hűgával beszélgetett halkán, a vonatkerekek kattogásának ütemére.

Csak most, idegen földön ez a dal valahogy egész másképp csengett, mint otthon. A táj zordabb volt, a hangulat is másmilyen. Megfoghatatlan, de mindenből sugárzó angolság vette körül, még az orrát is más illatok csapták meg. Kis félelemmel, de azért örömteli izgalommal lesett ki az ablakon azzal a tudattal, hogy most nagy kalandok várnak rá. Igazi felfedezőnek érezte magát. Fel akarta tárni az egész világot.

Estére, mire Londonba értek, a vihar szitálássá szelídült, habár a nap még mindig nem bukkant elő a sűrű felhők közül. Ian még sosem járt Londonban, és meglepte, milyen szép város, leszámítva az óriási tócsákat és a ritka, szürke ködöt.

Az állomáson egy automobil várt rájuk, egy középkorú férfi szállt ki belőle. Még Briant is megdöbbenette, hogy mennyire hasonlít az édesapjukra, csak épp bajuszt viselt.

Mikor felismerte őket, szélesen elmosolyodott, és sietve odament hozzájuk.

– William! De rég láttalak! – ölelte meg az édesapjukat.

– Hadd nézzelek titeket! Brian! – csillant fel a szeme Brian láttán. – Megismersz? Roger vagyok, apád öccse!

Odament hozzá, és őt is megölelte.

– Még kicsi voltál, amikor találkoztunk. Hallom, pap lettél! Hogy vagy? – ömlött belőle a szó.

– Köszönöm, jól – válaszolt kurtán Brian. – A falu papja vagyok, és az általános iskolásokat tanítom.

– Hát ez nagyon szép feladat – mondta Roger elismerően, majd megveregette Brian vállát. – De hadd lássam a többieket is! Egek, Ian, de pici voltál, amikor utoljára láttalak! – ölelte meg Iant is. – Örülök, hogy újra találkoztunk!

Ian félszegen bólintott, majd hátrébb húzódott, és Kathleen következett az üdvözlésben.

– Ó, milyen illetlen vagyok! A hölgyet hagytam utoljára! – beszélt tovább nagy hangon Roger Dalton.

Láthatóan jó kedélyű ember volt, és ez lassanként Ianre is átragadt.

– Még nem is találkoztunk. Ugye Kathleen Daltonhoz van szerencsém? – kérdezte, majd szertartásosan kezét csókolt Kathleennek. Ian elmosolyodott, de úgy látta, hogy Kathleennek ez elég kellemetlen.

Nem volt hozzászokva, hogy bárki is kezét csókoljon neki. Még kesztyű sem volt rajta, habár ez a háború után nem volt annyira szörnyű dolog.

– Gyertek az automobilhoz! Hazaviszlek titeket – mondta Roger, majd előrement karon ragadva a bátyját. Brian utánuk lopakodott, hogy hallja, mit beszélnek, Kathleen pedig hátra maradt Iannel, és fojtottan odasúgta neki:

– Hát ez nem semmi!

Ian elmosolyodott a húgán, de igazat kellett adnia neki. Ő maga is le volt nyűgözve az élményektől, és már alig várta, hogy még több mindent ismerhessen meg ebből a különös, ijesztő és vonzó világból.

A Dalton-ház felé vezető úton Ian láthatott egy keveset London városából az ablakon lecsordogáló esőcseppek mögül. Amikor nagybátyja meglátta, mennyire csodálja az angol fővárost, elkezdett beszélni a nevezetességekről.

– Remélem, most maradtok egy jó ideig. Majd mindent szépen megmutatok nektek! Szerencse, hogy a háború nem végzett itt nagy pusztítást. Kár lenne ezekért a csodálatos épületekért. Otthon ilyet nem láttok – mesélt Roger, de nem tudta, hogy ezzel mindhárom fiatal lelkébe beglyázolt.

Brian azonnal vissza is vágott.

– Valóban csodálatos ez a tömör épülettömeg! De elgyönyörködtetni engem csak az ír táj tud – mondta anélkül, hogy megsértette volna Rogert.

– Igazi ír vér csörgedezik benned – ismerte el Roger. – Már mondani is akartam, hogy nagyon hasonlítasz az édesanyádra – szaladt ki a száján, de a mondat végén kicsit megingott a magabiztossága.

Eddig kerülte a témát, és csak vidáman elcsevegett rég nem látott rokonaival. Igazából nem akarta részvétnyilvánítással kezdeni a dolgot, mert nem tudta, mit éreznének Williamék. Gyanította, hogy testvére nem a sajnálat miatt vágyott haza, hanem mert felejteni akart. De azért most már illetlenség lett volna újra elterelni a szót, úgyhogy halalkan megtörte az addig uralkodó, nyomasztó csöndet.

– Megsirattuk Dolorest. Csodálatos asszony volt. Sajnálom, hogy nem tudtunk ott lenni a temetésén. Szép volt?

– Én tartottam – szólalt meg a háta mögül Brian, és ez – maga sem tudta, miért – váratlanul érte Roger, így hirtelen alig tudott rá valamit is kinyögni.

– Persze, hiszen mégiscsak te vagy a pap.

– Én – bólintott Brian.

Roger nem tudott rajta kiigazodni. A szavaiban nem tudott találni semmi kivetnivalót, de mégis rossz érzést keltettek benne. Nem tetszett neki a fiú.

Roger ránézett a mellette ülő, szótlan Williamre, aki csak az utat bámulta. Roger rátette a kezét a vállára. Sajnálta testvérét, amiért ilyen nehéz időket él át. Már épp mondani akart neki valami biztatót, de már bekanyarodott a ház elé, ami mindenki figyelmét lekötötte.

Kiszálláskor Ian egy ideig csak letaglózva állt a ház előtt. Ez egyáltalán nem hasonlított a komor ír kőházakra, amelyeknek csak a belseje csupa melegség.

Ez a ház nagy volt, szolid, és mégis hivalkodó, méltóságteljes. Nagy ablakai és erkélye visszameredtek rá. Széles lépcső vezetett az ajtóhoz.

De kertje nem volt. Ian úgy döntött, nem cserélné el a farmjukat erre. Amikor elment mellette, Brian megbökte.

– Ne állj már itt így, hanem gyere! – mondta neki halkan.

Ian tudta, hogy Brian önérzetét sérti ez a helyzet, amibe csöppent, és azt is sejtette, hogy először vonakodása félig ebből adódott, és nem csak az apjával való feszélyezett kapcsolatból.

A házba érve Roger a padlóra tette a vendégek csomagjait, majd felkiáltott az emeletre, hogy jelezze az érkezésüket. Addigra Williamék is beértek, és most már Ian is próbálta magát megtartóztatni a csodálkozástól. Közömbösséget játszva körülnézett, habár nem volt számára megszokott a látnivaló.

Vele szemben egy előkelő, faragott korlátú lépcső vezetett az emeletre. Belül is minden arisztokratikusnak tűnt, és szinte már visszariasztóan nagy rend volt. Ez feltűnt Iannek, habár az ő farmjuk is mindig rendes és tiszta volt.

Az előtérből beláthatott egy tágas nappaliba, ahol az óriási ablakokon beözlő napfény megannyi csillogó gyémánttá változtatta az üvegen ülő vízcseppeket.

De erről azonnal el is vonta a figyelmét egy körülbelül vele egyidős, öltönyös fiú, aki elsőként jött le a lépcsőn. Rövidre nyírt hajú, keskeny

szájú, szemüveges fiú volt, első ránézésre áradt belőle a komolyság. Őt követte egy kerekarcú, pirospozsgás asszony, az édesanyja. Egy méltóságteljes, idős hölgyet segített le a lépcsőn, akinek ősz haját kontyba csavarták, nyakában pedig három vékony aranyláncot viselt, mindhárom apró kereszt lógott. Iannek rátapadt a tekintete, hiszen nem emlékezett rá, hogyan néz ki a nagymamája. És most maga előtt látott egy öreg hölgyet, aki büszkén jön lefelé a lépcsőn, egyik kezében bot, a másikban a menyé kezét szorítja, de a fejét felszegi, és tekintélyt parancsolóbban érkezik le, mint az Anyakirálynő.

– Most már erressz el! Tudok járni magamtól is – szólta az asszonynak, aki erre engedelmesen elengedte az anyósát.

Az idős Mrs. Dalton először rég nem látott fiához ment oda, és erőhagyottan megcsókolta a homlokát. Ian elcsodálkozott és megbotránkozott azon, hogy az apja pedig kezét csókol neki.

– Isten hozott, fiam!

– Kérem, mama! – köszönt William tisztelettel a hangjában. Iannek eszébe jutott, hogy ha csak még egyszer láthatná az édesanyját, akkor ő mit tenne. Könny szökött a szemébe, de gyorsan lehajtotta a fejét, hogy senki ne láthassa, és mire a nagyanyja elé ért üdvözlésre, már újra tiszta volt a tekintete. Zavarban volt, nem tudta, mit mondjon, vagy tegyen. Mrs. Dalton őt is homlokon csókolta, és visszafogottan üdvözölte.

– Örülök, hogy látlak! – mondta Iannek, és kezébe fogta a fiú vékony arcát. Vizsgáló szemekkel mérte végig a vonásait.

– Szemmel láthatóan Dalton a fiú! – jegyezte meg végül. – Az arcéle talán egy kicsit tompább, de a dédapjának voltak hasonló tulajdonságai.

– Igen! Ha egy kicsit tovább néznénk, egy egész fotóalbum bújta el az arcán! – szólalt meg Brian egy pimasz mosollyal.

Ian elvigyorodott. A bátyja az imént láthatta a szemében az ijedtséget, ezért próbálta oldani a helyzetet. De Mrs. Dalton számára ezek szent és ősi dolgok voltak, és nem tűrt el ilyenfajta szemtelenséget.

– Brian Dalton! Rajtad viszont kora gyermekkorod óta látom az anyai sajátságokat. Úgy veszem észre, ezeket azóta sem sikerült levetkőzni – mondta hűvösen, majd felé nyújtotta a kézfejét.

Brian viszonzta fagyos mosolyát, és kezét csókolt neki.

– És azóta is büszke vagyok rájuk – felelte alázatosan, de töretlenül bujkáló mosollyal a szája szélén.

Egy ideig összeforrott tekintetük, harcolt egymással a két konok jellem, aztán végre feloldódott a hangulat, és a nagynénjük is köszönhette őket.

Telt kis asszony volt, mindig mosolyra állt a szája, és Iannek nagyon rokonszenves lett. Rose néven mutatkozott be, a fiát pedig Jonahnak hívták. Jonah odament Ianhez, kezét nyújtott neki, és rámosolygott.

Ian egyre jobban érezte magát, mert szinte mindenkiben kellemesen csalódott. Igaz, a nagynénjét másképp képzelte el, de most már egyre kevésbé kételkedett abban, hogy kellemesen is el tudja majd tölteni azt az időt, amíg itt lesznek.

Megrázta Jonah kezét, és viszonzta a mosolyát.

– Remélem, jól meglesztek egymással – szólt Roger –, legalább olyan jól, mint mi voltunk Willel.

Brian ránézett az édesapjára, és úgy kérdezte:

– Tényleg jó testvérek voltak, Mrs. Dalton?

– Valóban jó nevelést kaptak, ha erre voltál kíváncsi, Brian, és megisztelnél, ha nem szőlítánál Mrs. Daltonnak – válaszolt ugyanolyan éles hangnemben az idős Mrs. Dalton.

– Igen, nagynya! – hajtott fejet Brian.

– Hát akkor talán menjünk is be az ebédlőbe! – próbálta oldani a hangulatot Rose. – Az étel már tálalásra kész. Biztosan éhesek vagytok. Roger! Vidd fel, kérlek, a csomagokat a vendégszobába! Sajnos nem jutott mindegyikőnknek külön hely, de remélem, nem haragudtok meg azért, fiúk, hogy nektek együtt kell aludnotok. Nem akartunk senkit a nappaliba tenni – magyarázta Briannek és Iannek a nagynénjük.

Mindketten megrázták a fejüket. Nem gondolták, hogy három külön vendégszoba van. De inkább nem szóltak semmit, hanem követték a többiek az ebédlőbe.

Az ételt egy szolgálólány tálalta fel, és Ian azon gondolkodott, hogyan sikerült nekik átvészelnii a világháborút anélkül, hogy szegényebbek lettek volna. Habár nem tudhatta, hogyan éltek a háború előtt... Mindenesetre az édesapja sosem beszélt róla, hogy milyen életet élt ideát.

Most, hogy látta e világot, felmerült Ianben, hogy az édesapja talán visszavágyik szülőföldjére. Ekkor megszólalt benne egy vészharang: nem, ő nem akar itt élni! De gyorsan megnyugtatta magát, mert tudta,

hogy az édesapja – akármilyen is – szereti a gyermekeit, és bármit megtenne értük.

Evés közben alig szóltak egymáshoz. Némán, kimérten vacsoráztak, ami Iant nagyon zavarta. Ők otthon mindig jóízűen ettek, és Kathleenel viccelődtek. Csak akkor nem szóltak, ha összevesztek az édesapjukkal. Ian ahhoz hasonlóan érezte a hangulatot, és bár nagyon szeretne volna feldobni a társaságot, a hűvösen étkező nagymama megakadályozta ebben.

Csak a vacsora befejeztével, mikor elégedetten hátradőltek, kezdtek el beszélgetni.

– Engem nagyon kíváncsivá tettél, Brian, amikor megtudtam, hogy pap vagy – szólott Rose. – Mégis, mi vitt erre a pályára?

– Isten mindig is közel állt hozzám – válaszolt Brian –, és a kisgyermek tanítása is vonzott.

– Mit ne mondjak – szólalt meg Mrs. Dalton finoman a szájához emelve a szalvétáját –, én is lerökönyödtem azon, hogy katolikusnak nevelt a gyerekeidet, William. Ha már a hazádat elhagyta, legalább a hitet megőrizhetted volna!

– Ő protestáns maradt! Minket anyánk nevelt katolikussá – válaszolt kissé ingerülten Brian, megvédve apját, és kihasználva egy újabb alkalmat, hogy szembeszegülhessen.

– Tudom, hogy mindenről az a nő tehet! – felelt Mrs. Dalton mogorván, mire Roger úgy döntött, itt az ideje közbelépni.

– Mama! – szólott rá az édesanyjára, aki már épp ki akarta magának kérni a rendreutasítást, amikor Brian felállt az asztaltól.

– Én ezt nem hallgatom tovább! – mondta visszafogott hangon. – Köszönöm a vacsorát, Rose, nagyon finom volt – mosolygott halványan a nagymamájára.

Jonah döbbenetesen nézte az eseményeket és szülei feldúlt arcát. Briant könnyes szemmel Kathleen is követte. Csak Ian maradt ott. Nem akarta otthagyni az édesapját, hogy védekezés nélkül hallgassa a szidásokat. Így is elég szemrehányást tett már magának. Csak nézte a magába roskadt édesapját, és megsajnálta. Láta rajta az elgyötörtséget és a pihenni vágyást. Ian hirtelen rádöbben, hogy csak ők, a gyermekei tartják életben, miattuk érzi úgy, hogy van még dolga a világon.

Ian szóltanul, szomorúan a nagymamájára nézett. Csak a tekintetével kérte, hogy ne bántsa őket. Végül így is csatát nyert. Mrs. Dalton lehajtotta a fejét, és felsóhajtott. Botját a kezébe véve felállt.

– Ne fáradj, Rose, kitalálok magam is – szólta a menyének, aki már épp felemelkedett a székről. Mrs. Dalton az ajtóból nézett vissza. – Hibáztál, fiam, te is tudod – mondta Williamnek, de a hangja enyhébben csengett.

Az ottmaradtakra nyomott csend ült. Végül Roger szólalt meg hal-
kan.

– Jonah, mutasd meg Iannek a szobájukat, biztosan fáradt. Mosakodj meg, Ian! Utána jobban érzed majd magad – szólta a fiúhoz is kedvesen.

Jonah engedelmesen felállt, és vonakodva bár, de Ian is követte.

– Nem hinném, hogy bármit is meg kellett volna bánnod, Will – szólalt meg Rose vigasztalón, mikor a fiúk kimentek. – Hiszen három gyönyörű gyermeked van, és mind nagyon hasonlítanak az édesanyjukra. És én a helyedben büszke lennék rájuk, hiszen az imént kiálltak melletted.

William elmosolyodott egy pillanatra, majd újra elkomorult.

– De az anyámmal szemben! – válaszolt letörten.

– Akármennyire is sajnálom, de meg kell mondanom, hogy az édesanyád újra csak hozta a formáját! – csattant fel a gömbölyded asszony.

– Azért őt is meg lehet érteni. Elvesztette a fiát, és ez fáj neki, ezért arra haragszik, aki miatt a fia elszakadt tőle – próbálta az anyjának mentségül felhozni Roger.

– Nos, nem látszott rajta túlságosan nagy öröm, hogy újra visszakapta Williamet – vágott vissza Rose, és William most úgy látta, hogy kinyilatkozik belőle a vidéki, csípős modorú asszony, akit már olyan régen elnyomott magában.

William örült is neki, hogy a pártjára állt, de elöntötte a szomorúság is, mert érezte, hogy Rose-nak igaza van.

– Az az igazság, hogy mama nem tudja nekem megbocsátani, hogy elmentem az ő ellenzése ellenére – mondta William.

– Ő, amit csak tud, ellenez – mondta Rose.

– Rose, fejezd be, kérek! – szólta rá kérőn Roger.

Tudta, hogy nem lehet szigorú a feleségével, amikor minden nap túrnie kell, és figyelnie, hogy mikor állhat Mrs. Dalton szolgálatára. Mégis, az édesanyja ellen intézett vádló szavak fájón érintették, még ha tisztában volt is vele: ha azt ő hallhatná, élvezettel aratna fölényes győzelmet Rose felett a szócsatában.

Rose duzzogva nézett rá, de azért témát váltott.

– És, Will... ha megkérdezhetem... Mihez fogsz majd ezután kezdeni?

– Visszamegyünk. A farmot fenn kell tartani. A gyerekek majd segítenek. Brian közel lakik a tanyához, bármikor átugorhat, bár bevallom, az utóbbi időben nem voltunk túl jó viszonyban.

– És mi lesz ezentúl Iannel? Hisz befejezte az iskolát – kérdezte Rose.

– Igen. Szerettem volna, ha egyetemre megy, de hiába tanul jól, nem érdekli a filozófia és az irodalom. Jobb szereti a munkát, az állatokat. Így velem marad, és segít. Egyszer talán úgy dönt, hogy elmegy a városba dolgozni. Majd meglátjuk – válaszolt Mr. Dalton.

– Miért nem adjátok el a farmot, és vesztek házat Dublinban? Sokkal kényelmesebb lenne, és talán jót tenne, ha kiszakadnál a régi környezetből – mondta Roger.

– Tudod, a városban nincs számomra jó munkalehetőség – magyarázta William. – A farmon ellátjuk magunkat. És különben is, miért hagynám ott azt a helyet, ahová mindenem köt? Hogy Dolores sírját ellepje a gaz?

Szemét könny futotta el. Sokáig csak az asztalterítőt nézte mereven.

– Nem szabad, hogy a múltnak élj, Will – szólt halkán Roger. – Talán ideköltözhetnétek Londonba.

– Nem jövünk vissza, Roger. A gyerekek biztosan nem szeretnék. Ők írek, és lassan én is az vagyok. És ezen még mama sem tud változtatni – jelentette ki William.

Mosakodás után Jonah udvariasan helyet kínált Iant, aki feszengve ült le az ágy szélére. Jonah érdeklődéssel foglalt helyet vele szemben egy széken. Mosolyogva figyelte, hogyan néz körül az unokatestvére a szobában. Csodálkozást olvasott ki a szeméből.

Valóban takaros kis szoba volt: virágos ágytakarói és függönyei barátságosabbá tették az óriás fenyőfaszekrény és az íróasztal ijesztő komolyságát.

Ian kinézett az ablakon. Számára szokatlan nyüzsgés és zaj volt odakinn. Kocsik zörögtek el, autók búgtak, és emberek kiabáltak.

– Itt mindig ekkora a zaj? – kérdezte Jonahtól.

– Csak nappal. Ugyan éjszaka is elmegy itt néhány autók, de majd megszokod. Én már meg sem hallom őket – válaszolt legyintve Jonah.

– Neked már az lenne furcsa, ha csend volna – mondta Ian.

– Lehetséges – mosolyodott el Jonah, pedig Ian ezt inkább riasztónak találta. Jonah látta, hogy a fiú elhúzza a száját, és inkább más témát hozott fel: – Hová ment Brian és Kathleen?

– Nem tudom. Valószínűleg sétálnak egyet – vonta meg a vállát Ian, majd hirtelen elfordult az ablaktól. – Kérdezhetek valamit?

– Persze.

– Hogy tudsz ilyen kötöttségek között élni?

Jonah nem lepődött meg túlságosan a kérdésem, csak közönyösen megvonta a vállát.

– Nem nehéz. Itt nőttem fel, erre neveltek. Azért, mert nem vagyok folyton a szabadban, még én sem vagyok bezárva! – mosolyodott el, mire Ian megértően bólintott.

– Elhiszem. Csak ez a két életmód annyira más!

Jonah már épp felelni akart valamit, amikor belépett a szobába Brian. Kissé csapzott volt, meglátszott rajta, hogy megviselték az elmúlt napban történetek. Lerogyott az egyik ágyra, és a két fiúra nézett.

– Hol voltál? – kérdezte tőle Ian.

– Kathleennel. Nincs ebben a rohadt városban egyetlen nyugodt hely sem. Beültünk egy zsúfolásig telt kávézóba, ahol megpróbáltam Kathleenbe lelket önteni. Marha nehéz volt úgy, hogy közben majdnem szétrobbantam a méregtől.

– Megértelek, de mégiscsak pap vagy – válaszolt neki Ian. Jonah csak figyelte a két testvér írásként folytatott beszélgetését. Előtte kissé furcsának tűnt, hogy ilyen egy hétköznapi pap. De aztán megállapodott abban, hogy a katolikus papok valószínűleg „ilyenek”. És, hogy milyen az az ilyen? Nem túl ájtatos.

– Mi történt, miután eljöttünk? – kérdezte Brian fáradtan.

– Nagymama kiment, azután pedig minket is felküldtek ide – válaszolt Jonah, majd megjegyezte: – Látom, hogy fáradtak vagytok. Majd holnap beszélünk, most békén hagylak titeket – mondta, és tapintatosan kiment a szobából. A hosszúra nyúlt csendet Brian törte meg.

– Rogerék már nincsenek az ebédlőben – folytatta a beszélgetést. – Apa valószínűleg pihen. Majd később beszélek vele.

– Örülök, hogy végre egymás mellé álltatok – szólt Ian, mire Brian kissé dühösen ránézett.

– Tudod, nem vagyok olyan hitvány, hogy ilyenkor még én is ellene forduljak! Egyébként nem apa miatt hagytam ott az ebédlőt, hanem

mert felháborított, amit a fejünkhöz vágta, és igazán csodálkoztam rajta, hogy ez téged nem érintett meg ennyire.

– Nem akartam apát otthagyni egyedül. Neki is szüksége volt támaszra – érvelt Ian.

– Hát persze! És, hogy védted meg? – érdeklődött cinikusan Brian. Ian nem ismert rá. Nem értette, miért viselkedik így.

– Hagyd abba, Brian! Sehogy. Nagyanya kiment, Jonah is megmondta – válaszolt.

– Igen, tudom. Csak azért mondtam, hogy ne játszd a hőst, aki kiállt az apja mellett, mert felesleges! – emelte fel a hangját Brian ingerülten.

– Miért kellett volna csatlakoznom a tragikus kivonulásotokhoz? – vágott vissza Ian, és már ő is ingerült lett.

– Nézd, én csak azt tettem, amire épp szükségem volt. Nem akartam nekiesni a nagyanyámnak! De tudod, én azt hittem, hogy hármunk közül te vagy a legszókimondóbb. Ezért mondtam, hogy csodálkozom – fejtette ki Brian, és kicsit megenyhült a hangja.

– Vannak esetek, amikor jobb hallgatni, és nem nyilatkozni – válaszolt Ian.

– És ez is ilyen volt – tette hozzá helyette Brian békítőleg. Már egyikük sem volt indulatos, rájöttek, hogy csak a fáradtság miatt vesznek ki egymással nincs semmi bajuk.

Brian felállt az ágyról, majd kinyújtózott.

– Megyek, lemosom magamról ezt a sok port – mondta, és megindult az ajtó felé.

Ian utánaszólt:

– Brian! Ez még csak az első nap volt! – mondta egy bujkáló mosollyal az arcán, mert látta, hogy ezzel bosszantja a bátyját.

– Az Istenért! – nyögött fel Brian, miközben kilépett az ajtón.

– És még nincs vége! – kiáltotta Ian, mire egy bevágódó ajtó volt a válasz.

A csendes házban nagy lármát csapott az ajtócsapódás. Brian a folyosón majdnem felbotlott az idős Mrs. Daltonban, aki egy széles ablak előtt állt, és az utcán járkáló embereket figyelte. Ő maga már rég nem ment ki a városba, csupán a ház előtt tett néha rövid sétákat, hogy a szabadlevegőn legyen.

Brian mormolt egy gyors bocsánatkérést, majd elsietett mellette.

– Ebben a házban nem szokás lármázni! – szólta utána Mrs. Dalton az előbbi – az ajtón levezetett – dühkitörésre célozva.

Brian megfordult.

– Az Isten szerelmére, hagyjuk már egymást békén! – kérte nyúzóttan.

– Isten nevét ne vedd a szádra felesleges dolgok miatt! – szólta rá Mrs. Dalton, mire Brian szeme összeszűkül, szája vékony csíkká vékonyodott, és odament az idős hölgyhöz, aki még mindig nem emelte rá a tekintetét, hanem a kinti világot szemlélte rendületlenül.

– Felszentelt pap vagyok, és akkor veszem Isten nevét a számra, amikor azt jónak látom! – szorította ki a szavakat Brian a foga között, majd sarkon fordult, és elviharzott. Mrs. Dalton ott maradt, mozdulatlanul a ki nem mondott szavak forgatagában.

Ian egészen reggelig mélyen aludt, és a többiek már megreggeliztek, mire ő felöltözve megjelent odalent. Meglepődött magán, mert otthon mindig pirkadatkor ébredt, ő fejte meg a teheneket. De ezt itt és most nem mondta senkinek.

Brian már nem volt a házban, és hiába kérdezte Rose-tól, hogy hol van, nem tudta rá a választ.

– Biztosan körülnéz a városban – mondta.

– Egyedül? – kételkedett Ian, pedig az nem volt kétséges, hogy Brian nincs otthon. Apja és Kathleen viszont ott ültek vele szemben, és egyikük sem tudott róla többet, mint Rose. Láthatóan nem aggódtak érte nagyon, úgyhogy Ian is belenyugodott, nem kérdezett róla többet.

– Tudjátok mit? – szólalt meg Roger, miután Ian befejezte a reggelijét. – Ha Brian elindult nélkülünk, attól még mi körülnézhetnénk a városban! Délelőtt úgyis kevesebben vannak az utcákon, mint késő délután.

– Hát jó, London mindig érdekes lehet, és a gyerekek még nem is látták az igazi valóját – egyezett bele William.

– Akkor? Mire várunk még? – mosolyodott el Roger – Rose! Velünk tartasz?

– Ó, nem lehet, itthon kell maradnom édesanyáddal. Majd Jonah elmegy veletek – sajnálkozott Rose.

– Hát akkor szólj neki, hogy készüljön – felelte Roger a nejének.

Hamarosan mind az öten indulásra készen álltak: Kathleen, Ian, Jonah, William és Roger. Mindannyiukon könnyű kabát volt, mert a nap

ugyan sütt, de hűvös szél fújt északról, és Roger javaslatára magukkal vittek néhány esőkabátot is. De még ez sem lankasztotta a kedvüket, nevetve, jókedvűen indultak útnak, és Ian nem bánta, hogy ma reggel még nem találkozott a nagymamájával. Így nem tudta elvenni a kedvét a mai naptól.

– Nos, Kathleen, mit szólsz, elég kísérő akadt? – viccelődött Roger, mire Kathleen elmosolyodott.

– Megszoktam már, hogy férfiak vesznek körül. Végére is két fivérem van!

– Plusz egy apa, akire főzni kell – tette hozzá az édesapja.

– Így van! – bólintott Kathleen.

– És nem unod még, hogy az édesapádra meg a bátyádra főzöl? Nem szeretnél már inkább az uradra főzni? – kérdezte Roger, és rákacsintott Kathleenre.

Kathleennek ideje sem volt válaszolni, az édesapja szólt helyette.

– Ahhoz még túl fiatal. Aztán meg ki tudja, lehet, hogy a továbbtanuláshoz lesz kedve, és én nem állom útját.

– Egy lánynak férj kell, különben vénlány marad. Will, te jobb szeretnél, ha a lányod egyedül élné le az életét, csak tőled ne vegye el senki? – csóválta meg a fejét Roger rákérdezve a lényegre.

Mindannyian némák maradtak. Arra az estére gondoltak, amikor az édesapjuk elkergette Bartot. Mr. Dalton lehajtotta a fejét. Valószínűleg belátta, hogy félti a lányát a fiúktól. Azóta nem beszéltek a családban sem Bartról, sem arról, hogy miért ivott azon az estén.

Erről Roger sem ejtett több szót, inkább a város látványosságait mesélte. Elvitte őket minden nevezetes helyre, és megmutatott olyan érdekességeket is, amikről még csak nem is hallottak. Látták a forgalmas utcákat, a lenyűgöző épületeket, az emberekkel teli kávézókat. Csodálattal töltötte el őket a Temze látványa, és ámulva figyelték a boltok kínálatát. Ám lelohasztotta a kedvüket az emberek barátságtalan tekintete, a tolongás. Alig hallottak a tömegben egy-két köszönést, vagy barátságos szót. Hiányzott az ír hangulat.

Roger megmutatta nekik az üzletét is, amelyből úgy meggazdagodtak. Már többet is nyitott a városban; nagyon büszke volt rájuk.

Az édesanyjuknak azonban ez is fájt. Neki ugyanis az volt az álma, hogy a fiai közül legalább az egyik politikus vagy hadnagy lesz. Ehelyett az egyik az édesapja halála után továbbvitte annak üzletét, a másiktól pedig egy „ír paraszt” vált, hiába taníttatta őket a legjobb is-

kolákban. Az pedig cseppet sem érdekelte, hogy csak az üzletek miatt tudtak kijönni a háborúból csőd nélkül. Ő nemesi családban nőtt fel, és mindig azt szerette volna, hogy a férje olyan szakmát űzzön, amelyből fényesen megélhetnek. Az öreg Mr. Dalton pedig a lelkét kitéve dolgozott a háború előtti békeidőkben, míg az asszony otthon unottan üldögélt, és semmiféle házimunkát nem volt hajlandó elvégezni. Mr. Daltonnak végül sikerült akkora vagyonra szert tenni, hogy kielégíthesse a neje kívánságát. Szorgalmasan dolgozott, bővítette az üzletet, ezzel együtt növelte az örökséget.

A fiai kijárták az egyetemet, ami akkoriban ritka kiváltság volt. Roger átlátta, hogy az édesapjának mennyi munkája van az üzletben, és úgy döntött, átveszi tőle, hogy továbbvihesse a Dalton nevet a szakmában.

Mikor elkezdett az édesapja mellett tanulni, akkoriban ismerkedett össze a bátyja Doloresszel. Dolores vidéki ír lány volt, tele erővel és olyan életszeretettel, amelyet Londonban alig találni. Munkát keresett, még csak szájtáti ír volt a nagyvárosban, aki egyre rácsodálkozott az itt zajló eseményekre. William Dalton pedig örömmel kalauzolta, és segített neki munkát találni.

Visszaemlékezve ezekre a dolgokra, William rájött, hogy az édesanyja ugyanúgy megtiltotta neki, hogy találkozzon Doloresszel, mint ahogyan azt ő tette a lányával. Lehajtotta a fejét, és a kirándulás további részében elmerengve követte a többieket.

Délutánra elcsendesült a ház. Ian nem tudott magával mit kezdeni, csak céltalanul bolyongott a felfedezetlen házban és a kicsiny kertben, míg a többiek csendes pihenőjüket tartották. Brian járt a fejében, aki reggel óta nem került elő. Elgondolkodott azon, hogy vajon hová is tud menni Londonban egy vidéki ír pap. Aggódott a bátyjáért.

William Dalton sem tudott mit tenni. Idegesen kiment a ház elé, és igyekezett megnyugtatni magát. Ian meglátta, de nem mert szólni hozzá. Nem tudta, mi járhat a fejében. Valószínűleg ő is Brian miatt aggódott, de lehet, hogy az édesanyjuk jutott az eszébe. Mindkettő veszélyes téma volt.

Ian inkább észrevétlenül visszaosont a házba, és felment a szobájába. Alig ült le az ágyra, kopogtatást hallott, és az ajtóban megjelent Jonah.

– Gyere csak – hívta Ian. Úgy látszik, mindketten megkedvelték a másikat.

– Nem zavartalak meg a délutáni pihenődben? – kérdezte Jonah mosolyogva.

– Nem. Otthon sem szoktam délutáni pihenőt tartani – válaszolt Ian.

– Mit szoktál csinálni? – ült le Jonah érdeklődve Iannel szemben egy székre.

– Elfoglalom magam, a farmon van teendő – felelte Ian.

– Sok barátod van otthon?

Ian végigdőlt az ágyon. Úgy tűnik, Jonah eldöntötte, hogy kikérdezi az életéről.

– Elég – vonta meg a vállát. – Kis faluban lakunk, nincs túl sok ember. De azért akadnak barátaim, akikkel jól elszórakozok. Te – ült fel megunva a válaszolgatást –, hol szoktál mulatni?

Jonahnak felcsillant a szeme.

– Ha egy kis kikapcsolódásra vágyom, mindig elmegyek a kedvenc helyemre – válaszolt Jonah titokzatos mosollyal. – Nem akarsz meg nézni?

– Hol van? – kérdezte Ian kíváncsian.

– Nem messze. Gyalog is mehetünk – állt fel Jonah.

– Most azonnal? – kérdezte Ian látva Jonah felvillanyozódását.

– Van más dolgom?

Ian megvonta a vállát.

– Tulajdonképpen rengeteg más dolgom lenne, de talán tudok rá szánni egy kis időt – válaszolta kegyesen. Jonah egy ideig rábámult, majd Ianból kitört a nevetés, és akkor már ő is elmosolyodott.

– Gyere! – mondta, majd kilépett a szobából.

– Ott lesznek a barátaid? – kíváncsiskodott Ian, miközben Jonah után sietett.

– Biztosan lesznek ott néhányan – válaszolt Jonah.

Szóltak Rose-nak, hogy elmennek, aki csak azt kérte, hogy vigyázzanak magukra, majd elindultak London utcáin.

A nap kisütött, az utcakövön már majdnem felszáradtak az eső nyoma, így Iannek még jobban megtetszett a város. Ehhez hasonló nagyvárosban még csak Dublinban járt, amikor bevásárolni mentek, de az nem volt ilyen félelmetesen fenséges számára.

Ian megérezte, hogy ezt a napot sosem fogja elfelejteni. A fény megcsillant az átnedvesedett, szebbnél szebb épületeken, és Ian ámulatában

még a rossz levegőt is elfelejtette. Megnézték a Temzét, az utca zajai mögül egy templom harangozása hallatszott, és Ian szemét lehunyva egy pillanatra otthon találta magát hangjára. De amint felnyitotta szemhéját, visszazökkent a valóságba.

Továbbindultak a Temze-parttól, és hamarosan egy ódon épület előtt álltak meg.

– Itt vagyunk – jelentette be Jonah, majd megindult a bejárat felé.

– Azt hittem, valami szórakozóhelyre hozol – szólt Ian vonakodva attól, hogy belépjen egy ilyen zord építménybe.

– Lehet, hogy itt nem énekelnek az emberek, de hidd el, hogy jó szórakozóhely – válaszolt Jonah, majd magával húzta Iant.

Odabent hangos dörrenés hallatszott, amitől Ian összerezzent, és megállt. Jonah elmosolyodott.

– Lőnek – mondta. – Lövészgyakorlat van, de mi bejöhetünk, és te is megtanulhatsz pisztollyal lőni. Az épület a hadsereg tulajdona, úgyhogy itt leginkább a rendőrök és a katonák gyakorolnak, de találkoztam már különleges egységgel is. Nagyon izgalmas dolog. Olyanokat is hallottam már, hogy az írekhez is visznek innen embereket, hogy fenntartsák a rendet – mesélte felvillanyozva.

– Örülök neki – jegyezte meg Ian kissé cinikusan. Kicsit még mindig ódzkodott ettől a helytől, habár kezdte megszokni a folyamatos pisztolylövéseket.

– Miért, te nem örülnél, ha a két nép között béke lenne? – kérdezte Jonah, és a hangja Ian számára enyhén fölényesen hangzott.

– Béke van, Jonah, csak az angolok zargatják folyton a mieinket – válaszolt komor arccal Ian, mire Jonah csak megvonta a vállát, majd beljebbindult, és kinyitott még egy ajtót, amitől erősödött a zaj. Ian követte. Jonah a kezébe nyomott egy fülvédőt, majd beléptek egy fémajtón, ami mögött Ian számára egy új világ tárult fel.

Egy óriási teremben a férfiak céltáblákra lőttek. Colt pisztolyokat használtak, és Iannek úgy tűnt, pillanatok műve, míg újrátáraznak.

Ian szorosan követte Jonaht, a fogait összeszorította, mert a zaj még a fülvédőn keresztül is elég nagy volt. Jonah odament az egyik férfihoz, akinek kézzel-lábbal elmutogatta, hogy mit akarnak, majd a férfi bólintott, és elment. Jonah visszatért a háttérben álldogáló Ianhez.

– Mindjárt hoz két pisztolyt – mozgott hangtalanul Jonah szája, és Ian bólintott, hogy megértette. Most már ő is szeretne volna kipróbálni a fegyvert.

A férfi megérkezett, rámosolygott Jonahra, majd átadta neki az egyik pisztolyt, és elkomolyodva gesztikulálta:

– Vigyázz vele!

Jonah bólintott, majd beállt az egyik céltábla elé. Ian szemmel kísérté, hogy Jonah hogyan süti el a fegyverét. Furcsa volt, mert eddig fegyvert csak katonák kezében látott, meg olyan gyerekekében, akik szájtátva álltak az angol katonák elé.

Eszébe jutott egy „békefenntartó” angol katona. Egész napját semmittevéssel töltötte, és egyszer szórakozásból odaadta egy kisiskolás gyereknek a puskáját. Akkor viszont már nem mulatott olyan jól, amikor szembenézett a puskacsővel. Gyorsan kikapta a fegyvert a gyerek kezéből, és elzavarta. Ian elmosolyodott a felelevenedő bosszús arcon.

Gondolatmenetéből egy vállához érő kéz ébresztette fel. Az előbbi férfi volt az, és őt is beállította a katonák közé, hogy löni tanítsa. Megmutatta, hogyan fogja a fegyvert a kezében, és elsütötte. Ian még onnan is látta, hogy a messzi céltáblának a közepe kapott lyukat. Csodálta érte azt az embert.

A férfi ránézett, majd a kezébe adta a pisztolyt.

– Próbáld meg! – mondta.

Ian ránézett a fegyverre. Különös érzés fogta el. Tudta, hogy vele szemben csak egy céltábla van, mégis átvillant az agyán egy kép. Egy kép magáról, amint távoli, sötét alakokat lő le. Lehunyta a szemét, és elhessegette a rémálmot.

Sokszor, főleg édesanyja halála óta álmodott a háborúról. A háborúról, ami ha nem is érintette közelről, azért mégis mindig körülötte volt. Ilyenkor zihálva, verejtékben úszva ébredt, nem beszélve a nyomasztó, hányingert keltő érzésről.

Ránézett a céltáblára, majd újra vissza a pisztolyra. Úgy érezte, hogy egybeforrt a lényével, mintha már rengetegszer használta volna. Habozott. Rápillantott a tanítójára, aki biztatóan mutogatott, hogy „Csak rajta!”

Ian nem húzta tovább az időt, hirtelen felemelte a fegyvert, pontosan becélzott, és azonnal lőtt. Meglökte a lövés ereje, meglepődött, milyen erősen, de a golyó eltalálta a céltáblát, és büszkén nézett fel a mellette álló férfira, aki elismerően bólintott, majd igazított még Ian tartásán.

– Tovább! – olvasta le Ian a szájáról, mire újra a céltábla felé fordult, újra célzott, és újra meghúzta a ravaszt. Magabiztosan tartotta a kezé-

ben a pisztolyt, és érezte, hogy tudja irányítani. Azt hitte, ez az érzés mulandó, úgyhogy kihasználta az alkalmat, és lőtt háromszor egymás után. Az egyik a céltábla közepébe hatolt, pontosan a tanítója lövése mellé, aki erre megveregette a vállát, majd otthagya. Jonah elkapta Ian tekintetét, és elmosolyodott. Láta, hogy a fiú is élvezi a lövészetet.

Mikor kiléptek az épületből, már sötétedett. Ian felszabadultnak érezte magát, és mindent elfelejtett, csak a lövészet élménye kavargott a fejében.

– Örülök, hogy tetszett! – mondta Jonah. – Máskor is eljöhetnünk, ha akarod. Tudod, a férfi, aki a fegyvereket adta nekünk, anya öccse volt, és a katonák kiképzésével foglalkozik. Mesterlövésznek is mondhatnám. A lövészet a szenvedélye, e nélkül szerintem már létezni sem tudna. Addig könyörgött anyának, míg el nem érte, hogy megtaníthasson engem lőni. Már két éve járok be hozzá, és megmondom őszintén, hogy inkább a katonaság vonz, mint az, hogy ügyvéd legyek. Egyébként nagyon jól célzol, kezdő létedre – dicsérte meg Iant Jonah, miután az semmit nem válaszolt az eddigi szónoklatára.

– Köszönöm – mondta szórakozottan Ian, aki épp azon tépelődött, hogy visszajöjjen-e ide még egyszer, vagy így még jobban nyomasztani fogják az álmait.

– Akár belőled is lehetne mesterlövész. Jól megfizetnének a hadseregben.

– És kiket lőjek? Íreket? – válaszolt támadón Ian.

– Ugyan, ne tedd ezt, Ian! Azt nem azért mondtam neked, hogy azt hidd, itt mindenki a szigeteteiken fog lövöldözni.

– Jonah, ugye nem hiszed, hogy tőled hallottam először, hogy odaátra angol katonákat vezényelnek? – nézett rá Ian Jonahra, és némi harag volt a tekintetében.

– Nem, persze...

– Köztük nőttem fel – folytatta Ian oda sem figyelve Jonahra, aki kissé zavarban érezte magát.

– Tudom, én...

– Legalább egy mindig volt a faluban. Tizenhat után pedig egyszerűen előzönlőtték Dublint! – Ian felemelte a hangját, amivel megijesztette Jonah, aki jobbnak látta, ha rászól.

– Ian! – fordult vele szembe megállásra kényszerítve. – Sajnálom! Hidd el, sajnálom. De szerintem jobb lenne, ha ezt nem rajtam vernéd le!

Ian szeme megrebbent, révetegen. Látszott rajta, hogy megérintették az emlékek.

– Igazad van – szólalt meg rekedt hangon. – Nem beszélünk róla többet.

– Köszönöm – nyugtázta Jonah, majd elvonta a figyelmét egy túl-kölő automobil.

Hazaérve Ian fáradtan, de valamennyire boldogan fogadta a bejelentést, hogy lekésték a közös vacsorát, és ketten fogják a megmaradt ételt elfogyasztani.

Csendesen, ahogyan az eddigi összes étkezésnél, a saját gondolataikba merülve ettek. Segítettek elpakolni a szolgálólánynak, majd halkan jó éjt kívántak egymásnak, és mindketten megindultak a saját szobájuk felé.

Ian, mikor benyitott a szobába, nem tudta, meglepődjön-e. Brian az ablaknál állt, és az ajtónyitásra hirtelen megperdült. Ian látta a szemében a felvillanó riadtságot, de nem vette figyelembe, mert azonnal kialudt, amint Brian felismerte az öccsét. Ian inkább átadva magát a fáradtságnak, ledőlt az ágyra, és onnan figyelte az utcát kémlelő Briant. Brian lassan ráemelte a tekintetét.

– Hol voltál? – kérdezte, és duruzsoló hangja nyugtatóan hatott Ian felkavart érzéseire.

– Ezt én is kérdezhetném tőled – róttá föl neki. – Jonah elvitt a nagybátyjához egy lövészgyakorlatra – mondta aztán, és kicsit meghökkent Brian hirtelen támadt érdeklődésén.

– Valóban? Hol van?

– Egy eldugott, régi épületben. Nem is gondolnád, hogy ott katonák gyakorolnak.

Ian érdeklődve figyelte Brian borús arcát, amint a kint lévők szemlélte, és átfutott az agyán, hogy a bátyja mennyire szívén viseli az ír-angol harcot. De aztán Brian újra ránézett, és a gondolat eltűnt.

– És te is lőttél? – kérdezte Brian a szája szélén egy bujkáló mosollyal.

– Igen – válaszolta büszkén Ian. – Azt mondták, remekül lövök annak ellenére, hogy még sosem próbáltam.

– Örülök. Ki tudja, lehet, hogy még szükséged lesz rá. Milyen fegyvert használtál?

– .45-ös colt pisztolyt, nem géppuskát, ha erre vagy kíváncsi – felelte kissé ellenségesen Ian.

– Nem, miért mondasz ilyeneket? – komorult el Brian arca, és Ian elbizonytalanodott egy pillanatra.

– És te hol voltál?

– Körülnéztem – válaszolta Brian ásítva egyet. Komótosan becsukta az ablakot, majd megjegyezte: – Szörnyű, hogy milyen rossz a levegő.

– Leült az ágyra, és Ian kérdő tekintetében nézett közönyösen, majd felsóhajtott: – Mondtam, hogy az egyik barátom ügyes-bajos dolgait intéztem. Az egyik hívem. Semmi különös, és különben is köt a titoktartás.

LEGYEN ÖN IS SZERZŐNK!

**Az Ad Librum kiadási programja gyors és egyszerű
könyvkiadást biztosít piacképes kéziratok számára.**

Ajánljuk:

- az elsőkönyvesnek, aki nem akar kiadóknál házalni
- az ismert írónak, aki tudja, hogy a könyve el fog fogyni, de nincs kedve egy bizonytalan NKA-pályázatra várni
- a kutatónak, aki másra szeretné az OTKA-támogatását használni
- az egyesületnek, amelynek nem akar az NKA-szerencsétől függeni
- a szerzőnek, akinek könyve meghatározott célközönségnek szól (szakkönyvek, tanácsadók)
- a türelmetleneknek
- azoknak, akik szeretnék lemérni, mennyit is érnek a könyvpiacra
- akik a szokásosnál magasabb (akár 40%-os) jogdíjat szeretnének

NE VÁRJON A PÁLYÁZATRA!

ADJA KI MOST!

A kiadási program a következőket foglalja magában:

- könyvészet (ISBN beszerzés, vonalkód készítés, kötelespéldányok kezelése, helyes címnegyed és bibliográfiai adatok);
- szöveggondozás (gépelési, nyelvtani, központosítási, nyelvhelyességi, stílusi hibák javítása, egységesítés);
- tördelés (megfelelő oldal és tükör kialakítása, szövegtörés helyes tipográfia, jegyzékek létrehozása, képek szkennelése);
- borítótervezés (beleértve a jogtisztázó illusztráció beszerzését, együttműködésben a szerzővel);
- digitális nyomtatás (Xerox színes és fekete gépeken többfajta méretben és kötéssel);
- marketing (külön weboldal minden szerzőnek, boltmarketing, letölthető részlet (mint ez a pdf fájl is), hírlevél, prospektus);
- terjesztés (a saját online könyvesboltunkban és könyvesboltláncokon (Líra, Libri, Alexandra, Bookline) keresztül).

További információ:

<http://adlibrum.hu/> vagy az Ad Librum Kft. irodája:

Porta Irodaház 5. em. 17. 1107 Budapest, Mátyás tér 2-6.

Tel: (06-1) 814-2590, (06-20) 510-1558. Email: info@adlibrum.hu